

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ-ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2014

ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ ΑΞΙΟΘΕΑΣ

17^ο
ΕΘΝΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΤΕΛΕΙΣΤΕΣ
ΚΥΠΡΟΥ

Το ταμείο ανοίγει μισή ώρα πριν από την έναρξη της κάθε παράστασης.

Όλες οι παραστάσεις αρχίζουν στις 20:30.

Εισιτήριο: €10

Φοιτητικό/Μειωμένο: €5

Εισιτήριο διαρκείας για όλες τις παραστάσεις

Σεπτεμβρίου – Οκτωβρίου: €40

Ticketing desk opens 30 minutes before each event.

All events begin at 20:30.

Ticket price: €10

Students/Discounted tickets: €5

Ticket card for all September – October events: €40

Πληροφορίες και κρατήσεις:

Δευτέρα με Παρασκευή 9.30 – 13.30

For information and reservations:

Monday to Friday 9.30 – 13.30

© 22894531-2

*Πού πήγε η μέρα η δίκοπη που είχε τα πάντα αψηλάξει;
Δε θα βρεθεί ένας ποταμός νά 'ναι για μας πλησιός;
Δε θα βρεθεί ένας ουρανός τη δρόσο να σταλάξει
για την ψυχή που νάρκωσε κι ανάθρεψε ο λιωτός;*

Γ. Σεφέρης, *Ερωτικός Λόγος*

«**Του έρωτα και του θανάτου**» είναι η θεματική μιας δοκιμασμένης ανθολόγησης νεοελληνικής ποίησης που το Θεατρικό Εργαστήρι παρουσίασε στην Καστελλιώτισσα τον φετινό Απρίλιο, εν μέρει και ως αντίδραση στη συμβατική παγκόσμια ημέρα της ποίησης. Μια «Επέτειος» θεσπισμένη από κρατικές υπηρεσίες που δίνει την ευκαιρία σε κάθε επίδοξο ποιητή να φαντασισωθεί ότι είναι η ώρα για να τον τιμήσει η ποίηση κι όχι η ώρα για να τιμηθεί η ποίηση. Γι' αυτό και στις περισσότερες τέτοιες εκδηλώσεις, και όχι μόνο στην μικρή μας επαρχία, απουσιάζουν οι μεγάλοι ποιητές που αποτελούν τους σταθμούς της εξελικτικής πορείας της ποίησης ενός τόπου, καθώς και τα μεγάλα ποιήματα που καθόρισαν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο τον χαρακτήρα μιας ποιητικής περιοχής.

Η δική μας περιοχή, η περιοχή της νεοελληνικής ποίησης είναι μικρή ως προς το γεωγραφικό της εύρος (αν συγκριθεί με τις ποιητικές περιοχές των μεγάλων γλωσσών). Είναι όμως τεράστια ως προς το γραμματολογικό της βάθος. Οι απαρχές της ανάγονται στον 12ο με 15ο αιώνα· η αναγεννησιακή της κορύφωση παρατηρείται κατά τον 16ο και 17ο αιώνα (Ανώνυμος Κύπριος, Χορτάτσος, Κορνάρος)· ενώ κατά τον 19ο και τον 20ό αιώνα έχουμε τη διεθνή της επικύρωση με δύο νόμπελ (Σεφέρης, Ελύτης), αλλά και πολλές άλλες ουσιαστικές διακρίσεις: διεθνές ενδιαφέρον για την αναβίωση των Δελφικών Εορτών με εμπνευστή

και πρωτοστάτη τον Άγγελο Σικελιανό· βραβείο Λένιν στον Ρίτσο· διεθνής αποδοχή της νεοελληνικής λογοτεχνίας χάρη στον Καζαντζάκη και τον Καβάφη.

Η προηγούμενη παρατήρηση οδηγεί αβίαστα στο συμπέρασμα ότι τον χαρακτήρα της νεοελληνικής ποιητικής περιοχής τον καθόρισαν κατά βάση οι ποιητές της ελληνικής περιφέρειας: Κύπρος, Κρήτη, Επτανήσα, Αλεξάνδρεια, Μικρασία, Δωδεκάνησα. Γι' αυτό και τα πιο σημαντικά επιτεύγματά της έχουν κατορθωθεί στις ομιλούμενες διαλέκτους και τα ιδιώματα του μείζονος ελληνισμού.

Η υψηλή ποίηση, όπως και κάθε μορφή τέχνης, είναι αυτή που παράγεται από δημιουργούς οι οποίοι, εντός μιας συγκεκριμένης ιστορικής εποχής, η οποία τους θρέφει και τους καθορίζει, συντονίζονται με τους ρυθμούς της γλώσσας του λαού, αφουγκράζονται την ανάσα του, γλεύονται τους χυμούς του λεκτικού και μουσικού πλούτου των παραδοσιακών και των μοντέρνων εκφάνσεων του πολιτισμού του.

Με μίαν τέτοια ανθολόγηση που έγινε με ποιοτικά κριτήρια, στοχεύοντας να φέρει κοντά μας μορφές αυτής της υψηλής ποίησης, ξεκίνησε το φετινό φεστιβάλ που είχε και έχει πολλή μουσική από διάφορες περιοχές και διαφορετικές πηγές, τις οποίες διακρίνει ένα συνεκτικό στοιχείο. Οι προσκεκλημένοι μας μουσικοί, και ως προέρχονται από διαφορετικές πολιτισμικές κοινότητες και ως ανήκουν σε διαφορετικές σχολές, δεν είναι απλώς μουσικοί. Και τούτο γιατί δεν είναι διεκπεραιωτές κατακτημένων μορφών της τέχνης, δικών τους ή άλλων ομότεχνών τους. Αλλά είναι καλλιτέχνες που προσέρχονται στο αλώνι της αθηνικής δημιουργίας ωσάν να ξεκινούν κάθε φορά από την αρχή. Από τη φάση της αναγνώρισης και της αναμέτρησης με την προ-ποιητική ύλη του έργου τους. Γι' αυτό στην πραγματικότητα δεν είναι απλώς μουσικοί, είναι ποιητές-μουσικοί.

Επειδή βρίσκονται σε διαρκή αναζήτηση ακόμη και μέσα στο ποτάμι της ίδιας της εκτελούμενης συναυλίας μέσω οργανικών αυτοσχεδιασμών που τους επιτρέπουν να εκτρέπονται στο πεδίο τολημυρών αναζητήσεων.

Αυτό είναι το σκεπτικό που στήριξε την απόφαση να εμπλουτιστεί το φετινό μας πρόγραμμα με στίχους από διαμάντι και ρουμπί που προκαταβάλλουν μία ποιητική διάθεση, ρίχνουν έναν υποβλητικό φωτισμό σε όλα τα δρώμενα του φετινού φεστιβάλ (θεατρικά, συναυλιακά, αναγνωστικά). Στίχοι που ίσως θα χρειαστεί να τους σκεφτεί κανείς κάπως περισσότερο προκειμένου να νιώσει το υπόγειο ρεύμα που τους συνδέει με τα ποιήματα επί σκηνής δρώμενα που υποδέχεται εφέτος η Αξιοθέα...

...η πλωτή Αξιοθέα, που ταξιδεύει ανάλαφρη μέσα στον χρόνο, που κόβει τον καιρό βλασταίνοντας ξανά και ξανά, -φέτος ανάθρεψε με αγάπη τα υπέροχα γιασεμιά της εισόδου. Μιας εισόδου που προσπαθεί να είναι πέρασμα. Προς τον κόσμο της τέχνης. Κάτω από μίαν ανάλαφρη σκεπή λεπτής ευωδίας. Που να ενώνεται με τη σκιά του φεγγαριού και τη μελωδία που εκλύουν του «έναστρου θόλου οι νόμοι». Και με μια μόνο φιλοδοξία. Να προσφέρει στα αποδημητικά πουλιά της, που πάντα επιστρέφουν κάθε θέρος και κάθε φθινόπωρο, «νύχτες γιομάτες θάματα, νύχτες σπαρμένες μάγια!»

Μιχάλης Πιερίδης
16 Μαΐου 2014

Which the laws of the starry dome silently govern

George Seferis

(trans. by Edmund Keeley & Philip Sherrard)

“Of Love and Death” is the title and theme of an anthology of Modern Greek poetry, proven in time, which the Theatrical Workshop of the University of Cyprus presented in Kastellotissa in April this year, partly as a reaction to the conventional global day of poetry. An “Anniversary” established by government decree that gives any aspiring poet the opportunity to assume that it is time for him to be honoured by poetry rather than to honour poetry. This explains why major poets who are considered milestones on the evolutionary path of a national poetic tradition are often absent from most of the events organised on this occasion, not only in our small province but also elsewhere. So are great poems, which in one way or another have determined the character of a “poetic territory”.

Our “poetic territory”, the territory of Modern Greek poetry is small in its geographic scope (compared to the “poetic territories” of the major languages). However, it is vast in its genre diversity and depth. Its origins date back to the 12th-15th century, it reaches its Renaissance peak in the 16th and 17th century (the Anonymous Cypriot poet, Chortatsis, Kornaros), while in the 19th and 20th century it achieves international recognition, culminating in two Nobel prizes (Seferis, Elytis) and many other important distinctions: international interest in the revival of the Delphic Festival, inspired and spurred by

Angelos Sikelianos; Lenin Peace Prize for Ritsos; international acknowledgment of modern Greek literature thanks to Kazantzakis and Cavafy.

This observation leads quite effortlessly to the conclusion that the nature of Modern Greek poetry was basically defined by the Greek poets of the periphery: Cyprus, Crete, Ionian Islands, Alexandria, Asia Minor, Dodecanese. That is why its most important achievements have been written in the vernaculars of the greater Hellenic World.

High poetry, like any other form of art, is produced by poets who express the historical epoch in which they have matured and which has determined them, but at the same time tune in to the rhythms of the language spoken by the ordinary people, listen to its breath, and savour the juices of the verbal and musical wealth of the traditional and modern expressions of culture.

With such an anthology made with quality criteria that seek to bring us closer to the best examples of this high poetry, began this year's Festival, which offered and will offer a lot of music from different regions and different traditions that has one thing in common: the musicians that create it, though coming from different cultural backgrounds and belonging to different schools, are not just musicians. Because they do not bring to stage already established forms of art, either their own or created by others, but are true artists who toil on the threshing field of genuine creation as if they begin from scratch each and every time. As if they seek recognition and relive the experiences that form the essence of their art over and over again. That is why they are not just musicians but poets in the original Ancient Greek sense of the word, i.e. creators. Thus, each concert they give is a work in progress because they never

cease to explore and create through improvisations that allow them to embark on daring quests.

This is the rationale underlying the decision to enrich our programme with precious gems of poetry that create a poetic mood and shed an emotive light on all the events of this year's Festival (theatre, concerts, readings). Gems of poetry, which one should probably experience and analyse at a deeper level in order to feel the undercurrents that connect them to the various events, which Axiothea welcomes this year...

...the navigable river of Axiothea, which flows gently through time, dividing it in two, and swells again and again, has nursed lovingly this year the beautiful jasmines at the entrance. An entrance that seeks to be a passage – to the world of art. A passage under a delicate roof of recognisable scent that blends with the shadow of the moon and bonds with the melody governed silently by “the laws of the starry dome”. And all this with one aspiration only: to offer to its itinerant birds that return every summer and every fall “nights full of miracles, nights sown with magic!”

Michalis Pieris
May 16, 2014

Κοντσέρτο για έγχορδα και πιάνο

12

Έξι καλλιτέχνες από διαφορετικές χώρες της Ευρώπης, με εξαιρετική μουσική παιδεία και αξιοσημείωτη πορεία στον χώρο της κλασικής μουσικής, παρουσιάζουν ένα δεξιότεχνικό ρεπερτόριο για έγχορδα και πιάνο με έργα των N. Paganini, F. Schubert, E. Chausson, A. Bazzini, E. Ysaÿe, J. Haydn, C. Saint-Saëns και G. Bottesini.

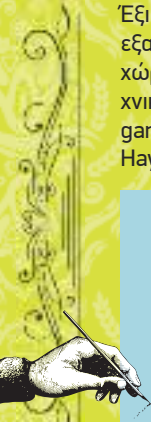
ΜΟΥΣΙΚΗ

Και το πιάνο ήταν η μεγάλη, άγια Τράπεζα όπου πάνω της, τα χέρια ενός άντρα, θλιγνά και ασυγκράτητα

κόβαν και μοιράζαν γύρω τον άρτο της αιωνιότητας

Τάσος Λειβαδίτης

Πρόκειται για τους σολίστες Melina Harrer (βιολί), Aische Wirsig (κοντραμπάσο), Petru Iuga (κοντραμπάσο), Μενέλαο Μενελάου (βιολί) και Nikolas Alessandro Dante (βιολί), με συνοδεία στο πιάνο της Jana Drhová, οι οποίοι προσφέρουν το ταλέντο, την εμπειρογνώμηση και την αγάπη τους για την κλασική μουσική ως καθηγητές στο Πρόγραμμα Ανάπτυξης Μουσικών Ταλέντων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και έχουν ετοιμάσει αυτό το μοναδικό πρόγραμμα ειδικά για το μουσικόφιλο κοινό της Αξιοθέας, για να δώσουν ένα δείγμα της υψηλής τέχνης τους αλλά και να «προϊπαντήσουν» τους μαθητές τους, τα ταλαντούχα παιδιά του Cyprus Young Strings Orchestra, τα οποία θα παρουσιαστούν επίσης στο Αρχοντικό Αξιοθέας στις 25 Σεπτεμβρίου.

Strings and piano concert

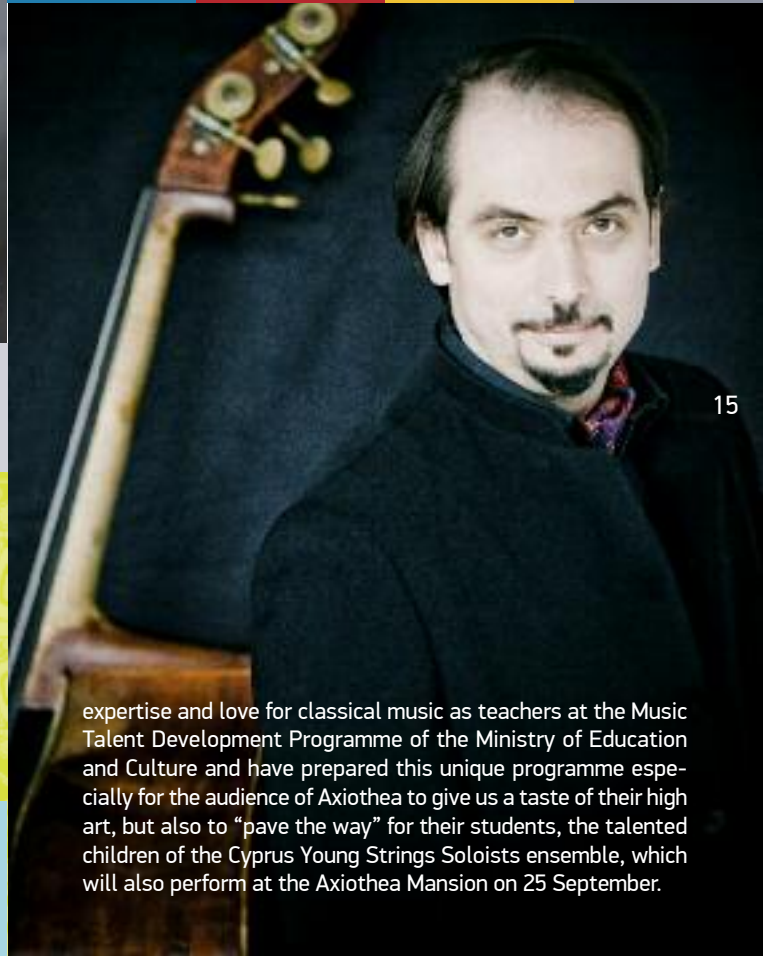
14

Six artists from different parts of Europe, with outstanding educational background in music and notable achievements in the field of classical music, present a virtuoso repertoire for strings and piano, featuring works by N. Paganini, F. Schubert, E. Chausson, A. Bazzini, E. Ysaÿe, J. Haydn, C. Saint-Saëns and G. Bottesini.

The soloists Melina Harrer (violin), Aische Wirsig (double bass), Petru Iuga (double bass), Menelaos Menelaos (violin) and Nikolas Alessandro Dante (violin), accompanied by Jana Drhová on the piano, contribute with their talent,

Και μες στην τέχνη πάηη, ζεκουράζομαι απ' την δούρλεψή ηης.

Κ. Π. Καβάφης

15

expertise and love for classical music as teachers at the Music Talent Development Programme of the Ministry of Education and Culture and have prepared this unique programme especially for the audience of Axiothea to give us a taste of their high art, but also to “pave the way” for their students, the talented children of the Cyprus Young Strings Soloists ensemble, which will also perform at the Axiothea Mansion on 25 September.

Αριστοφάνους «Λυσιστράτη»

του Κώστα Μόντη

Θεατρικό Εργαστήρι Πανεπιστημίου Κύπρου

16

Δραματουργική προσαρμογή/Σκηνοθεσία: Μιχάλης Πιερίδης

Μουσική: Ευαγόρας Καραγιώργης

Σκηνικά, κοστούμια: Χρίστος Λυσιώτης,
Ηλιάνα Χρυσσοστάμου

Κινησιολογία: Μιχάλης Πιερίδης

Χορογραφία: Έλενα Χριστοδουλίδου

Φωτισμοί: Γιώργος Κουκουμάς

Ρύθμιση ήχου: Σταματία Λαουμπτζή

Τεχνική υποστήριξη: Κυριάκος Κακουλλής

Υπεύθυνη παραγωγής, βοηθός σκηνοθέτις:

Σταματία Λαουμπτζή

*Ἐνέφανεν ἅπου την γωνιάν, εσείστην, εβύιστην
ἕξ εσείστικεν την γεωνιάν.*

Κώστας Μόντης

ΔΙΑΝΟΜΗ

Τον Χορό των γερόντων και των γυναικών αποτελεί όλος ο θίασος του Θ.Ε.ΠΑ.Κ., ενώ τους βασικούς ρόλους στις φετινές παραστάσεις ερμηνεύουν οι κάτωθι:

Λυσιστράτη: Χριστίνα Πιερίδ, Πρόβουλος: Δημήτρης Πιτσιλλής,
Μυρρίνη: Μύρια Χατζημαθαίου, Κινησίας: Σταύρος Αροδίτης,
Κορυφαίος: Μιχάλης Γιάγκου, Κορυφαία: Ευτυχία Γεωργίου,
Λαμπιτώ: Μιράντα Νυχίδου, Κλεονίκη: Αγγέλα Σαββίδου, Ένας γέρος: Χαρίτων Ιωσηφίδης. Μια γριά: Μιχάλης Μιχαήλ

Με αφορμή το Έτος Κώστα Μόντη και ανταποκρινόμενο στην αυξημένη απαίτηση του κοινού, το Θεατρικό Εργαστήρι του Πανεπιστημίου Κύπρου προσφέρει δύο παραστάσεις της περίφημης κωμωδίας του Αριστοφάνη «Λυσιστράτη» σε μετάφραση στην κυπριακή διάλεκτο από τον Κώστα Μόντη.

Οι παραστάσεις, οι οποίες θα δοθούν στις 9 Σεπτεμβρίου στο Αρχοντικό Αξιοθέας και **στις 11 Σεπτεμβρίου στο Αρχαίο Θέατρο Κουρίου**, αποσκοπούν στη διάδοση και προώθηση του έργου του σημαντικότερου σύγχρονου ποιητή της Κύπρου, γι' αυτό και προσφέρονται δωρεάν στο κοινό.

Η «κυπριακή Λυσιστράτη» του Μόντη –με τη χυμώδη κυπριακή διάλεκτο, τη γεμάτη έξυπνες γλωσσικές και υφολογικές μεταφραστικές λύσεις– έχει πλέον καθιερωθεί στα θεατρικά δρώμενα της Κύπρου ως ένα πρότυπο σύγχρονου απόδοσης αρχαίου κειμένου, η οποία διατηρεί τη φρεσκάδα και το μπρίο του αριστοφανικού έργου και αναδεικνύει όλο τον πλούτο της κυπριακής ντοπιολαλιάς, προσδίδοντας στην αρχαία ελληνική κωμωδία ένα έντονα τοπικό χρώμα, έναν σαφέστατο κυπριακό χαρακτήρα.

ΕΙΣΟΔΟΣ ΔΩΡΕΑΝ

17

Στην παράσταση του Θ.Ε.ΠΑ.Κ. ο κυπριακός χαρακτήρας εκτείνεται και στο επίπεδο της γενικότερης μουσικής και ρυθμικής οργάνωσης του έργου, το οποίο εντάσσεται πλέον στην πολιτισμική κοιτίδα της δημοτικής και λαϊκής παράδοσης της Κύπρου. Σε αυτό το εγχείρημα, πέρα από τη σκηνοθεσία και την κινησιολογία, σημαντικό ρόλο έχει παίξει η μουσική του Ευαγόρα Καραγιώργη που συνομιλεί δημιουργικά με την κυπριακή δημοτική παράδοση και η ενδυματολογική προσέγγιση του Χρίστου Λυσιώτη, που εμπνέεται από τις παραδοσιακές κυπριακές φορεσιές.

Από την ημερίδα της το φθινόπωρο του 2000 στο Αναγεννησιακό Φεστιβάλ του Ρεθύμνου και έως σήμερα, η «Λυσιστράτη» του Θ.Ε.ΠΑ.Κ. έχει παρουσιαστεί πολλές φορές στην Κύπρο και στο εξωτερικό (σε Πολιτιστικά Φεστιβάλ Δήμων της Κύπρου και της Κρήτης, στη Διεθνή Συνάντηση Πανεπιστημιακού Θεάτρου Ολυμπίας, στο King's College του Πανεπιστημίου του Λονδίνου, στην Εταιρεία Κρητικών Σπουδών – Ίδρυμα Καψωμένου στα Χανιά, ακόμη και στο σκλαβωμένο Γυμνάσιο του Ριζοκαρπάσου). Γνώρισε εντυπωσιακή ανταπόκριση από το κοινό και την κριτική η έγινε μια από τις πλέον επιτυχημένες παραγωγές του Θ.Ε.ΠΑ.Κ. Για τις ανάγκες των φετινών παραστάσεων το έργο έχει δουλευτεί εκ νέου με την ενσωμάτωση καινούργιων συντελεστών σε βασικούς ρόλους.

Η «Λυσιστράτη» του Αριστοφάνη ντύθηκε κυπριακά με περίτεχνη φροντίδα και μίλησε μια γλώσσα πλούσια σε περιγραφικότητα και νοηματική και με πλουμίδα. Η μετάφραση του έργου από τον Κώστα Μόντη, τον έξοχο ποιητή της Κύπρου στην κυπριακή διάλεκτο, μια μετάφραση που πρέπει να πάρει περίοπτη θέση στο είδος της, ήταν η αποκάλυψη της παράστασης. Ποιητικό αριστούργημα θα έλεγα, χάρη στην αξιοσύνη, τη βαθιά γνώση και την πλούσια ποιητική φλέβα του μεταφραστή. Η σκηνοθεσία με μαγικό τρόπο αξιοποίησε τη δουλειά του Κώστα Μόντη σε αρμονική συνεργασία με την έξοχη μουσική επένδυση του Ευαγόρα Καραγιώργη, τα σκηνικά και τα κοστούμια του Χρίστου Λυσιώτη, τη χορογραφία της Έλενας Χριστοδουλίδου, τους φωτισμούς του Γιώργου Κουκουμά και την οργανωτική πείρα της υπεύθυνης παραγωγής Σταματίας Λαουμπζή, καθώς και με την ερμηνευτική ετοιμότητα και την εκκληκτική ζωντάνια των ηθοποιών, που γοήτευσε το κοινό. Πρωταγωνίστρια ακατάμαχη, και ακατάλυτη φυσικά, ήταν η γλώσσα.

Κώστας Πετρίδης, εφ. Ρεθυμνιώτικα Νέα,
30 Αυγούστου 2000

Οι παραγωγές του Θεατρικού Εργαστηρίου Πανεπιστημίου Κύπρου χαρακτηρίζονται από ακριβή αίσθηση του μέτρου, όπως στους δηλωμένους στόχους, έτσι και στη θεατρική τους πραγματοποίηση. [...] Οι επιλογές του Θ.Ε.ΠΑ.Κ. δεν είναι, βέβαια, απλώς δείγμα νηφάλιας αυτογνωσίας. Βασικός γνώμονας, η χρησιμότητα της κειμενολογικής τριβής των φοιτητών – συντελεστών με τα έργα που διδάσκονται και ανεβάζονται στο εργαστήρι θεάτρου. Εμείς βλέπουμε μόνο την παράσταση, ενώ στην ουσία η κάθε παραγωγή αποτελεί ένα μάθημα, μια έρευνα, μια εργασία μακράς διάρκειας και καταπληκτικής συνθετικότητας. Και παρόλο που δεν ξέρω (θα 'θελα να μάθω) τι αναλογίες τηρήθηκαν μεταξύ της περιόδου διδασκαλίας στην πανεπιστημιακή αίθουσα, της ανάγνωσης γύρω από το τραπέζι και του στησίματος γύρω από το θεατρικό χώρο, όλο το μακρύ ταξίδι φαίνεται να μαντεύεται μέσα στο αποτέλεσμα στην παράσταση. Οι γλωσσικές ιδιαιτερότητες του «Χρονικού της Κύπρου», του «Φιάκα», της

«Λυσιστράτης» του Μόντη, μπορεί να παρουσιάζουν αντικειμενικές δυσκολίες για ένα ανέμελο και απροβλημάτιστο ανέβασμα ακόμα και από επαγγελματίες. Για το Θ.Ε.ΠΑ.Κ. αποτέλεσαν στόχο έρευνας, εξοικείωσης, αφομοίωσης και τελικά κυριαρχίας των φοιτητών – ηθοποιών στο ρόλο του κειμένου. [...] Ο σκηνοθέτης δεν επικεντρώνει την προσοχή του μόνο στις κωμικές κορυφώσεις μερικών σκηνών, αλλά αντιλείπει το χιούμορ που είναι διάχυτο στην παράσταση από το καλά χωνεμένο κείμενο. Η παράσταση [...] φαντάζει σαν ελαφρό τρεχαντήρι σε σύγκριση με τις βαρυφορτωμένες με περίπλοκα, υπερβολικά και προπαντός με καταγωγή εκτός κειμένου σκηνοθετικά ευρήματα και στοίβια, αριστοφανικές παραγωγές που τελικά βουλιάζουν από το βάρος όλης αυτής της διακόσμησης. Αξίζουν συγχαρητήρια στους ηθοποιούς της παράστασης.

Νόνα Μοδέσκη, εφ. Ο Φιλελεύθερος,
Λευκωσία, 17 Σεπτεμβρίου 2000

Η παράσταση που δόθηκε την Κυριακή στο θέατρο «Ερωςφίλη» της Φορτέτζας του Ρεθύμνου ήταν ένα εκπληκτικό αποτέλεσμα μιας συνολητικής προσπάθειας γεμάτης μελωδίες, ήχους και χρώματα της Κύπρου, έτσι όπως αιώνες τώρα τα διέσωσε η εμμονή της στην ελληνική παράδοση. Πόσες φορές έχουμε παρακολουθήσει τη «Λυσιστράτη» από διάφορα θεατρικά σχήματα; Μας είχαν συνηθίσει σε μια φιλολογία για το φαλλό και σε πολιτικάντικα αστεία παραμορφώνοντας το μεγάλο κωμικό της Αθήνας Αριστοφάνη. [...] Το Θεατρικό Εργαστήρι του Πανεπιστημίου Κύπρου ήρθε και μας ξανάδωσε τον Αριστοφάνη μ' όλο του το μεγαλείο.

Η κυπριακή ντοπολαλιά μελωδούσε στη Φορτέτσα επί μίμησης ώρα ώσαν αγγελικό μουρμούρισμα. Τα χρώματα και τα σχήματα των κοστούμιών των παιδιών γήινα όσο και αιθέρια παρέπεμπαν στις χειροκέντητες κυπριακές στολές και στην περιβόητη κυ-

πριακή βράκα κάνοντας τον Αριστοφάνη σύγχρονο και διαχρονικό. Τα παιδιά που υποδύθηκαν τους ρόλους έδωσαν μαθήματα κεφιού, αγάπης και συλλογικότητας για την ερμηνεία του Αριστοφάνη. Χωρίς θεατρεισμούς αλλά με έρωτα προς το λόγο τον κυπριακό, προς τους ρυθμούς και τις μελωδίες της Κύπρου, προς τις εκφραστικές και κινησιακές συμπεριφορές των απλών λαϊκών ανθρώπων, οδήγησαν την παράσταση στη μαγεία και την καθαριότητα της τέχνης. Η μουσική είχε όλο το πάθος και την ευαισθησία της Κύπρου, που χάνεται στους Βυζαντινούς και πιο πριν χρόνους. Υπήρξε τη φόρμα της κωμωδίας και τον κηλυσίγελο του Αριστοφάνη.

*Στέλλα Κορωνάκη, εφ. Ρεθυμνιώτικα Νέα,
29 Αυγούστου 2000*

Aristophanes' Lysistrata

by Costas Montis

Theatrical Workshop of the University of Cyprus

26

Adaptation and stage direction: Michalis Pieris

Music: Evagoras Karagiorgis

Set and costumes: Christos Lysiotis,
Eliana Chrysostomou

Movement coaching: Michalis Pieris

Choreography: Elena Christodoulidou

Lighting: Giorgos Koukoumas

Sound supervision: Stamatia Laoumtzi

Technical support: Kyriakos Kakoullis

Production manager, assistant director:
Stamatia Laoumtzi

*Εσοῦ ὄαι παναῦρον π' ἀρκινά
ἰς ἐγνώνη παναῦρον που τελεῖώννει.*

Κώστας Μόντις

CAST

The Chorus of Old Men and the Chorus of Women features all the members of THEPAK, while the major roles in this year's performances are played by:

Lysistrata: Christina Pieri, Magistrate: Dimitris Pitsilis, Myrrhine: Myria Hadjimatthaiou, Cinesias: Stavros Aroditis, Coryphaeus of Old Men: Michalis Yangou, Coryphaeus of Women: Eftychia Georgiou, Lampito: Miranda Nychidou, Calonice: Angela Savvidou, Old Man: Chariton Iosifides, Old Woman: Michalis Michael.

On the occasion of the Year of Costas Montis and in response to an exceptionally high demand by the audience, the Theatrical Workshop of the University of Cyprus (THEPAK) offers two additional performances of Aristophanes' famous comedy "Lysistrata", translated into Cypriot dialect by Costas Montis.

The performances, which will be given on 9 September at the Axiothea Mansion and on 11 September at the Kourion Amphitheatre, are offered free to the public in an effort to disseminate and promote the work of the major contemporary poet of Cyprus.

Montis' "Cypriot Lysistrata" – with its luscious idiomatic language, full of brilliant translator's choices – has already been recognised as a standard-setting rendition of an ancient text, which preserves the freshness and vivacity of Aristophanes' writing style and highlights the richness of the Cypriot vernacular in all its beauty, adding to the Ancient Greek comedy an intense local flavour, an unmistakably Cypriot character.

27

FREE ENTRANCE

In THEPAK's performance, this Cypriot character extends over to the broader musical and metrical organisation of the play, thus fitting the ancient comedy into the cultural context of Cyprus' demotic and popular narrative tradition. This is achieved not only through stage direction and kinesiology, but also through the music of the play, composed by Evagoras Karagiorgis, which enters into a creative dialogue with Cypriot folklore, as well as through Christos Lysiotis' approach to costume design, which is inspired by the traditional Cypriot costumes.

Since its premiere in the fall of 2000 at the Rethymno Renaissance Festival, THEPAK's version of "Lysistrata" has been performed dozens of times in Cyprus and abroad (at municipal festivals in Cyprus and in Crete, at the International Meeting of University Theatre in Ancient Olympia, at King's College of the University of London, at the Society of Cretan Studies – Kapsomenos Foundation in Chania, and even at the Rizokarpaso Gymnasium in the occupied part of Cyprus). The performance has achieved great recognition by both audiences and critics, becoming one of the most successful productions of the University of Cyprus Theatrical Workshop. This year, the performance underwent a revision with the inclusion of new cast in major roles.

Θ.Ε.Π.Α.Κ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

του Κώστα Μόντη

Αρχαίο Θέατρο Κουρίου

Πέμπτη 11 Σεπτεμβρίου 2014, 20:30

Συνολικός Μισθός Προβλ. | Μισθός: Εισιτήρια Καρτολάγες
Εισιτήρια, καλλιτεχνικά: Σπύρος Παπαγιάννης

ΕΙΣΟΔΟΣ ΔΩΡΕΑΝ

Παραγωγή & επένδυση: Θ.Ε.Π.Α.Κ. - Πλατφόρμα 9 33-17 18 - 2108443112
culture@ucy.ac.cy

Εταιρίες: orion, Εταιρεία Αρχαίων Θεατρικών Επιτελών, Εταιρεία Αρχαίων Θεατρικών Επιτελών, Εταιρεία Αρχαίων Θεατρικών Επιτελών

17^ο Φεβρουάριος 2014

Mark Eliyahu

Φαντασία για πολιτική λύρα και πιάνο

30

Mark Eliyahu: πολιτική λύρα, μπαγλαμάς

Adi Rennert: πιάνο

Ο Mark Eliyahu –συνθέτης, δεξιοτέχνης της πολιτικής λύρας και του μπαγλαμά κι ένας από τους πιο επιφανείς μουσικούς του world music στη σύγχρονη σκηνή του Ισραήλ– ζει και αναπνέει με τη μουσική από τη στιγμή που γεννήθηκε. Προερχόμενος από οικογένεια μουσικών, από τα 16 του χρόνια άρχισε να περιηγείται τη Μέση Ανατολή

*Επειδή το αδοκίμαστο και το απ' αηλιού φερμένο
Δεν τ' αντέχουν οι άνθρωποι.*

Οδυσσέας Ελύτης

και να διερευνά τις μουσικές παραδόσεις της περιοχής, ενώ αργότερα σπούδασε μουσική στην Ελλάδα, το Αζερμπαϊτζάν, την Τουρκία και την Ολλανδία. Συνθέτει και εκτελεί μουσική για τον κινηματογράφο, για θεατρικές και χορευτικές παραστάσεις, ενώ δικά του κομμάτια έχουν ερμηνεύσει σημαντικοί καλλιτέχνες όπως οι Rita, Idan Raichel, Ishtar, Sevda (Αζερμπαϊτζάν) κ.α. Έχει εκπροσωπήσει το Ισραήλ σε πολλά διεθνή πρότζεκτ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει παρουσιάσει

το έργο του σε μερικές από τις σπουδαιότερες μουσικές σκηνές του κόσμου, πλαισιωμένος από το σχήμα του στο οποίο μετέχει και ο πατέρας του Piris Eliyahu.

Στην πρώτη του εμφάνιση στο Αρχοντικό Αξιοθέας, με τη σύμπραξη του επιφανούς Ισραηλινού πιανίστα Adi Rennert, ο Mark Eliyahu θα παρουσιάσει μια επιλογή από έργα εμπνευσμένα από την πανάρχαια μουσική παράδοση της Κεντρικής Ασίας, της Περσίας και της Μέσης Ανατολής, τα οποία διατηρούν τη συναισθηματική φόρτιση της παραδοσιακής μουσικής, αλλά την κάνουν πιο προσιτή και πιο οικεία στον σύγχρονο ακροατή χάρη στη χρήση ευρωπαϊκής ή και τροπικής αρμονίας.

Σε συνεργασία με την
Πρεσβεία του Ισραήλ
στην Κύπρο

31

Mark Eliyahu

A fantasy of Kamancheh and Piano

Mark Eliyahu: kamancheh, bağlama

Adi Rennert: piano

*Σοφώτατος εν σίφρα και κithάρει,
γνωρίζει έτι τον λεπτόν ημίπονον,
τον τρυφερόν εν τρυφεροίς αυσιόις. Εξάγει
από τον γήγγραν μελωδιάν κηλαίουσαν.
Και ότε εν χερσί την μάγαδίν του
λαμβάνει, αι χορδαί αυτής την ποίησον
εκπέμπουν της θερμής Ασίας – μύνην
ηδουπαθείας και γηλοκείας ρέμβης*

Κ. Π. Καβάφης

Mark Eliyahu, composer, master player of the Persian-Azeri kamancheh and the Turkish bağlama, and one of the leading and most influential musicians in the Israeli world music scene, has been living and breathing music from the moment he was born. The son of musician parents, he started travelling the Middle East at the age of 16 to study and research music, and has studied in Greece, Azerbaijan, Turkey and the Netherlands.

Mark has composed and performed music for film, dance companies and theatre productions, and has written, arranged and produced music for various leading artists, such as Rita, Idan Raichel, Ishtar, Sevda (Azerbaijan), and many others. Mark was chosen by the European Union to represent Israel in various international projects and has performed on some of the most prestigious stages across the globe with his projects and ensembles, along with his father, Piris Eliyahu.

In his first concert at the Axiothea Mansion, accompanied by the prominent Israeli pianist Adi Rennert, Mark Eliyahu will present a selection of pieces, inspired by the ancient Central Asian, Persian and Middle Eastern musical traditions, and brought together with European and modal harmonies that preserve the essential emotional qualities of the music, while making it accessible and inviting to everyone across boundaries of time and space.

In cooperation with
the Embassy of Israel
to Cyprus

Νερά της Κύπρου, της Συρίας και της Αιγύπτου

Θεατρικό Εργαστήρι Πανεπιστημίου Κύπρου

Επιλογή, επιμέλεια κειμένων, σκηνοθεσία:

Μιχάλης Πιερής

Μουσική: Ευαγόρας Καραγιώργης

Κοστούμια: Σταύρος Αντωνόπουλος

Ενδυματολογική επιμέλεια, φροντιστήριο, βοηθοί σκηνής:

Κύπρος Γεωργίου, Άννα Κυριαζή

Σχεδιασμός φωτισμού:

Μιχάλης Πιερής, Γρηγόρης Παπαγεωργίου

Χειρισμός φωτισμού: Κυριάκος Κακουλλής

Υπεύθυνη παραγωγής, βοηθός σκηνοθέτις:

Σταματία Λαουμτζή

Ερμηνείες βασικών ρόλων: Σταύρος Αροδίτης, Μύρια Χατζημαθαίου, Χριστίνα Πιερή, Γρηγόρης Παπαγεωργίου, Χαρίτων Ιωσηφίδης, Μιχάλης Μιχαήλ, Δημήτρης Πιτσιλιής, Νικόλας Κακκούφα, Μιχάλης Γιάγκου, Αγγέλα Σαββίδου, Ελένη Ευθυμίου, Μάκης Αθαμπρίτης, Γιώργος Κουτσοδόνης, Λοΐζος Γαβριήλ, Μιχάλης Φιλιππάκης, Χριστόφορος Χατζηχριστοφόρου

Χορός: Οι πιο πάνω και οι: Ευτυχία Γεωργίου, Μαρία Χριστοδούλου, Γεωργία Λιασή, Στέλλα Αλεξίου, Άντρη Χατζηγεωργίου, Μιχαέλλα Πρωτοπαπά, Κωνσταντίνα Ευαγγέλου, Χριστόδουλος Σαντζιάκνης

Της πονής μια νύχτα ή ένα πρωί της φεγγερό.

Κ. Π. Καβάφης

Κυριακή, 14 Σεπτεμβρίου | 20:30

35

Σπουδή στον «θεατρικό» Καβάφη

Μετά την επιτυχημένη της πορεία στους Δελφούς, στη Ρώμη και την Αθήνα, η θεατρική παραγωγή «Νερά της Κύπρου, της Συρίας, και της Αιγύπτου. Σπουδή στον “θεατρικό” Καβάφη» του Θεατρικού Εργαστηρίου του Πανεπιστημίου Κύπρου, θα παρουσιαστεί τον Οκτώβριο και στο Τετλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών μετά από ιδιαίτερη πρόσκληση του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Ενόψει αυτών των παραστάσεων, το Θ.Ε.ΠΑ.Κ. θα δώσει μία ακόμα παράσταση και για το θεατρόφιλο κοινό της Κύπρου, δίνοντάς του την ευκαιρία να απολαύσει την πολυδιάστατη ποίηση του Αλεξανδρινού σε ένα σπονδυλωτό θεατρικό έργο, στηριγμένο στη μελέτη του «θεατρικού» Καβάφη.

Η παράσταση βασίζεται σε ολόκληρη την ποίηση του Καβάφη και συνδυάζει εκείνα τα ποιήματα ή μέρη σε ποιήματα όπου ο Αλέξανδρινός αξιοποιεί τεχνικές και στοιχεία της δραματικής τέχνης. Στο σκηνικό αποτέλεσμα συμβάλλει η εμπνευσμένη μουσική του Ευαγόρα Καραγιώργη που γράφτηκε ειδικά για την παράσταση, καθώς και οι ενδυματολογικές επιλογές του Σταύρου Αντωνόπουλου που προσδίδουν μια ιδιαίτερη αισθητική στο έργο.

Η προσέγγιση, η οποία λαμβάνει υπόψη τις διαφορετικές φάσεις της ποιητικής ανέλιξης του Καβάφη (πρώιμη, εποχή της διαμόρφωσης, ωριμότητα), καθώς και τις θεματικές περιοχές της ποίησής του (φιλοσοφική/διδακτική, ιστορική/πολιτική, αισθησιακή/ερωτική), καθιστά την παράσταση όχι απλά ένα απολαυστικό καλλιτεχνικό γεγονός, αλλά και μια γόνιμη εκπαιδευτική εμπειρία.

Το συμπόσιο, υπό τον τίτλο «Κ. Π. Καβάφης: ελληνικός και οικουμενικός», στο παραδείσιο Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρον Δελφών υπήρξε σεμνό, οικονομημένο και ωφέλιμο. [...] Αρχίζω

με το καλλιτεχνικό περίγραμμα, που διακόσμησε τις δεκαέξι εισηγήσεις, μοιρασμένες ισάριθμα σε δύο συνεδριακές ημέρες. [...] Στο θέατρο «Φρύνιχος» ανέβηκε [6 Ιουλίου] η «Σπουδή στον Θεατρικό Καβάφη» με την καθαφική επιγραφή «Νερά της Κύπρου, της Συρίας και της Αιγύπτου». Διδαγμένη υπεύθυνα από τον Μιχάλη Πιερή σε πρόθυμους φοιτητές του, που συναποτελούν το Θεατρικό Εργαστήρι του Πανεπιστημίου της Κύπρου - η εμπνευσμένη μουσική οφείλεται στον Ευαγόρα Καραγιώργη.

Δ. Ν. Μαρωνίτης,
εφ. Το Βήμα, Αθήνα, 4 Αυγούστου 2013

«Η καινούργια θεατρική παραγωγή του Θ.Ε.ΠΑ.Κ. είναι αφιερωμένη στο Έτος Καβάφη και προσθέτει στην ποικιλία των πανελληνίων εκδηλώσεων για τα 150 χρόνια από τη γέννηση του ποιητή ένα ενδιαφέρον εγχείρημα - να ελέγξει με τη σκηνική υλοποίηση τη θεωρία για τη θεατρικότητα του Καβάφη, να αποτελέσει σκηνική απόληξη μιας μακράς σπουδής στον «θεατρικό» Καβάφη. [...] Οι ενότητες από τις οποίες αντιλήθηκε το κείμενο

38 *της παράστασης είναι τα ποιήματα που είναι άμεσα εμπνευσμένα από την τέχνη του θεάτρου (π.χ. «Η Αρχαία Τραγωδία», «Θεατής Δυσσευστημένος») και τα ποιήματα που κατά την κρίση του δημιουργού της σύνθεσης περιέχουν τον σπόρο της δραματοποίησης, είτε ευδιάκριτο χάριν στη διαλογική δομή τους είτε βαθύτερα κρυμμένο, λανθάνοντα, που διευρύνει τον ίδιο τον όρο της «θεατρικότητας». Ο Πιερής ψάχνει μέσα στα Αποκηρυγμένα, τα Κρυμμένα, τα Ανέκδοτα κείμενα, στις μεταφράσεις, οδηγούμενος από δύο εξίσου σημαντικές έννοιες, του φιλολόγου-ανιχνευτή της θεατρικότητας και του σκηνοθέτου-κινητού της θεαματικότητας. [...] Και ο Ευαγόρας Καραγιώργης χάρισε στην παράσταση εμπνευσμένα χορικά. Ο ενδυματολόγος Σταύρος Αντωνόπουλος μετέφερε στην παράσταση την αισθητική των πορτρέτων Φαγιούμ, συνδυάζοντας ποικίλη διαφορετικότητα με την υφολογική ενότητα».*

Νόνα Μολέσκη,
εφ. Ο Φιλελεύθερος, Λευκωσία, 14 Ιουλίου 2013

Waters of Cyprus, of Syria and of Egypt

Theatrical Workshop of the University of Cyprus

Sunday, 14 September | 20.30

Text selection, adaptation and stage direction:

Michalis Pieris

Music: Evagoras Karagiorgis

Costume design: Stavros Antonopoulos

Set, stage and costume assistants:

Kypros Georgiou, Anna Kyriazi

Lighting design: Michalis Pieris, Gregoris Papageorgiou

Light technician: Kyriakos Kakoullis

Production manager, assistant director:

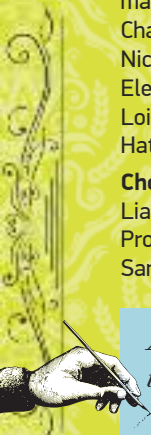
Stamatia Laoumtzi

Cast in leading roles: Stavros Aroditis, Myria Hadjimathaiou, Christina Pieri, Gregoris Papageorgiou, Chariton Iosifides, Michalis Michael, Dimitris Pitsillis, Nicholas Kakkoufa, Michalis Yangou, Angela Savidou, Eleni Efthimiou, Makis Alampritis, Giorgos Koutsodontis, Loizos Gavriel, Michalis Philippakis, Christophoros Hatzichristoforou

Chorus: Eftychia Georgiou, Maria Christodoulou, Georgia Liasi, Stella Alexiou, Andri Chatzigeorgiou, Michaela Protopapa, Kontstantina Evangelou, Christodoulos Santziakkis, and the remaining cast.

*Χαρά και μέρο της ζωής μου εμένα, που αποστράφηκα
την κάθε απόγνωση ερώτων της ρουτίνας.*

Κ. Π. Καβάφης

Study on the “Dramatic” Cavafy

After its successful journey to Delphi, Rome and Athens, the theatre production “Waters of Cyprus, of Syria, and of Egypt. Study on the ‘Dramatic’ Cavafy” of the Theatrical Workshop of the University of Cyprus, will be presented in October at the Teloglion Fine Arts Foundation upon special invitation by the Aristotelian University of Thessaloniki.

On this occasion, THEPAK will give one more performance for the audience in Cyprus, giving theatregoers yet another opportunity to enjoy the multidimensional poetry of the Alexandrian in a modular play, grounded in the study of the “dramatic” Cavafy.

The performance is based on the entire Cavafy oeuvre and combines those poems or parts of poems in which the Alexandrian makes use of techniques and elements characteristic of the dramatic art. The stage presentation is further enhanced by Evagoras Karagiorgis’ inspired music composed specifically for the play, as well as by Stavros Antonopoulos’ choices in costume design, both of which add a distinctive aesthetic to the performance.

The director’s approach, which takes into account the different stages in Cavafy’s development as a poet (early, formative, mature), as well as the thematic areas of his poetry (philosophical/didactic, historical/political, sensual/erotic poems), makes the performance not only an enjoyable artistic event but also a productive educational experience.

44 Περιμένοντας τους Βαρβάρους

Θεατρική ομάδα Les Hyocrites

Σκηνοθεσία: Ελένη Αποστολοπούλου, Αλέξανδρος Γιάννου
Ερμηνεύουν: Δήμητρα Κοντού, Τορί Ρυδας, Ελένη Χαλασάτη, Αλέξανδρος Γιάννου, Ελένη Αποστολοπούλου, Jean Capeille

Με τη φωνή του Γιώργου Χωραφά

Video Art: Ilya Chorafas

Μουσική: Ορέστης Καλαμαπαλίκης

Χορογραφία: Γιάννης Μίχος, Jean Capeille

Φωτισμός: Manon Garcin

Σκηνογραφία: Μανώλης Ντούρλιος

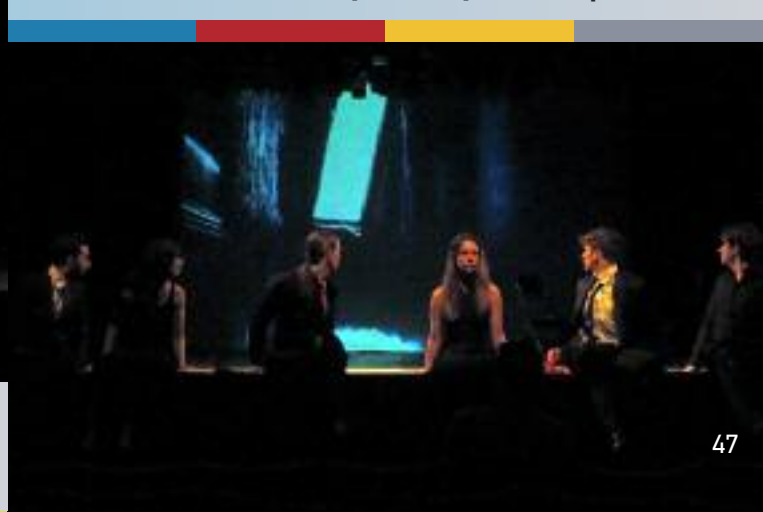
Θά ΄θελα αυτών την μνήμη να την πω...

Κ. Π. Καβάφης

Η θεατρική ομάδα Les Hyocrites, η οποία δημιουργήθηκε το 2012 στο Παρίσι και αποτελείται από καλλιτέχνες ελληνικής και ελληνογαλλικής καταγωγής, επαγγελματίες σε διαφορετικούς καλλιτεχνικούς τομείς με κοινό ενδιαφέρον για την ελληνική γλώσσα και κουλτούρα, παρουσιάζει μια σύνθεση θεάτρου, μουσικής και εικόνας, εμπνευσμένη από την ποίηση του Κ. Π. Καβάφη. Έχοντας ως αφηγητή το έργο του Αλεξανδρινού, οι Les Hyocrites έχουν δημιουργήσει μια δική τους ιστορία με πρωταγωνιστή τον ίδιο τον ποιητή και τα ποιήματά του.

Η παράσταση έρχεται στο Αρχοντικό Αξιοθέας λίγους μήνες μετά την επιτυχημένη πρεμιέρα της, τον Απρίλιο του 2014 στο Theatre de Ménilmontant του Παρισιού.

46

Waiting for the Barbarians Les Hypocrites

Stage direction: Eleni Apostolopoulou, Alexandros Giannou

Performed by: Dimitra Kontou, Ilios Chailly, Alexandros Giannou, Eleni Apostolopoulou, Ioannis Michos, Topi Pudas

With the voice of George Corraface

Video Art: Ilya Chorafas

Music: Orestis Kalampalikis

Choreography: Ioannis Michos

Lighting: Manon Garsin

Stage design: Manolis Ntourlias

*την μνήμη της φωνής, την μνήμη της εικόνας,
την μνήμη της κίνησης*

47

Les Hypocrites – a theatre company established in Paris in 2012 and comprising artists of Greek and Greek-French origin, working professionally in different arts but sharing a common interest in the Greek language and culture – present a fusion of theatre, music and video art, inspired by the poetry of C. P. Cavafy. Having the oeuvre of the Alexandrian as a set off point, Les Hypocrites have created their own story in which the poet himself and his works play the leading role.

The performance comes to the Axiothea Mansion just a few months after its successful première in April 2014 at Théâtre de Ménilmontant in Paris.

Της γυναίκας η καρδιά...

Πολιτιστικό Εργαστήρι Αγίων Ομολογητών

48

Στέφανος Φίλος: βιολί, φωνή
 Μαρία Πλουμή: λαούτο, φωνή
 Ανδρέας Χατζηανδρέας: κλαρίνο, γκάιντα
 Ανδρέας Χριστοδούλου: βιολί, λαούτο, φωνή
 Φίλιππος Δημητρίου: κρουστά
 Νεόφυτος Καλογήρου: κιθάρα

Συμμετέχει επίσης το μουσικό σχήμα του Πολιτιστικού Εργαστηρίου Αγίων Ομολογητών και οι χορευτικές ομάδες Ενηλίκων και Εφήβων με 60 χορευτές.

Φιλική συμμετοχή της ηθοποιού Νιόβης Χαραλάμπους.

Όσα κι αν φέρει η Ανατολή, η Δύση θα τα πάρει

Δημοτικό

Με την παράσταση «Της γυναίκας η καρδιά», η οποία συνδυάζει θέατρο, μουσική και χορό, το Πολιτιστικό Εργαστήρι Αγίων Ομολογητών προσπαθεί να εξερευνήσει τους ρόλους που καλείται πολλές φορές να ενστερνιστεί η γυναίκα – η σύντροφος, η ερωμένη, η μάνα, η κινητήρια δύναμη και πηγή έμπνευσης όλων των τεχνών και όλων των εποχών.

49

Πρόκειται για ένα ταξίδι που ξεκινά από την Κύπρο και μας οδηγεί στη Μικρά Ασία, την Κρήτη, τις Κυκλάδες, τη Χίο, τη Θράκη, την Ήπειρο και την Πελοπόννησο, στο οποίο μέσα από παραδοσιακή και έντεχνη μουσική, χορό και θεατρικά δρώμενα αναδεικνύεται η γυναικεία φύση και η μορφή της γυναίκας ανά τους αιώνες.

Τα κείμενα της παράστασης υπογράφει η ανερχόμενη Κύπρια συγγραφέας Μαρία Παπανδρέου (Α΄ βραβείο στο Διεθνή Διαγωνισμό Μονόπρακτου Θεατρικού Έργου από την Ένωση Θεατρικών Συγγραφέων Κύπρου για το 2012, Βραβείο στον Διεθνή Λογοτεχνικό Διαγωνισμό Διηγήματος «Αντώνης Σαμαράκης», 2014).

A Woman's Heart...

Agioi Omologites Cultural Workshop

Stefanos Filos: violin, voice
Maria Ploumi: lute, voice
Andreas Chatziandreas: clarinet, bagpipe
Andreas Christodoulou: violin, lute, voice
Filippos Dimitriou: percussion
Neophytos Kalogirou: guitar
Agioi Omologites Cultural Workshop Music and Dance Ensembles

With the friendly participation of Niovi Charalambous

*Ποιος είδεν τέρκιον πόλεμον να πολεμούν τα μμάδκια
δύχως μαχαίρια τζιαι σπαθικά να γίνωνται κομμάδκια.*

Κυπριακό δίστιχο

With the performance “A Woman’s Heart”, which blends together theatre, music and dance, the Agioi Omologites Cultural Workshop seeks to explore the roles that a woman is often called to embrace – partner, sweetheart, mother, the driving force and source of inspiration for all arts in all époques.

A journey that begins in Cyprus and leads us through Asia Minor, Crete, the Cyclades, Chios, Thrace, Epirus and the Peloponnese in an effort to reveal the image of the woman as it evolved throughout the centuries.

The script of the performance was written by the up-and-coming Cypriot writer Maria Papandreou (First Prize at the International Single Act Play Competition organised by the Union of Theatre Writers in Cyprus in 2012, Award at the Antonis Samarakis International Short Story Competition in 2014).

Cyprus Young Strings Soloists

Ensemble του Προγράμματος Ανάπτυξης Μουσικών Ταλέντων Υ.Π.Π.

Σολίστ: Κλειώ Καρπασίτη, Άννα Οικονόμου, Αννήσια Ιακώβου, Φοίβος Σταύρου, Νικολέττα Δημοσθένους

Εποπτεία και καθοδήγηση: Καθηγητής Ματθαίος Καριόλου

Συνοδεία στο πιάνο: Jana Drhová

Η ομάδα Cyprus Young Strings Soloists δημιουργήθηκε ως αποτέλεσμα του πρωτοπόρου Προγράμματος Ανάπτυξης Μουσικών Ταλέντων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτι-

*Νερά καθάρια και γλυκά, νερά χαριτωμένα,
Χόνονται με στην άβυσσο τη μοσχοβολημένη,
Και παίρνουνε το μύσχο της, κι' αφίνουνε τη δροσιά τους*

Διονύσιος Σολωμός

σμού, το οποίο σχεδιάστηκε και λειτουργεί κάτω από την εποπτεία και καθοδήγηση του διάσημου Κύπριου βιολονίστα και μουσικοπαιδαγωγού, καθηγητή Ματθαίου Καριόλου. Το Πρόγραμμα στοχεύει στον εντοπισμό παιδιών 3-10 χρόνων απ' όλη την Κύπρο, με ιδιαίτερο ταλέντο στη μουσική, στα οποία προσφέρεται εκπαίδευση υψητού επιπέδου στα έγχορδα όργανα από μια ομάδα καθηγητών διεθνούς φήμης και εμπειρίας.

Τα παιδιά που συμμετέχουν στο Cyprus Young Strings Soloists έχουν καταπλήξει το κοινό με την εξαιρετική ποιότητά τους και έχουν ήδη κερδίσει διεθνή αναγνώριση με εμφανίσεις στις πιο διάσημες αίθουσες σε μεγάλες πρωτεύουσες της Ευρώπης (Βιέννη, Βρυξέλλες, Μόσχα, Ρώμη, Βατικανό).

Στην πρώτη τους εμφάνιση στο Αρχοντικό Αξιοθέας οι Cyprus Young Strings Soloists θα παρουσιάσουν ένα απαιτητικό πρόγραμμα με έργα των Marc-Antoine Charpentier, Georg Friedrich Handel, Antonio Vivaldi, Fritz Kreisler, Carl Böhm, Pablo de Sarasate, Astor Piazzolla, Henryk Wieniawski, Nikos Skalkotas, Franz Schubert και Nicolo Paganini.

Cyprus Young Strings Soloists

Ensemble of the Music Talent Development Programme of the Ministry of Education and Culture

Soloists: Cleo Karpasiti, Anna Economou, Annisia Iacovou, Fivos Stavrou, Nicoletta Demosthenous

Under the guidance of Professor Matheos Kariolou

Piano Accompaniment: Jana Drhová

The Cyprus Young Strings Soloists ensemble was created in the framework of the ground-breaking Music Talent Development Programme of the Ministry of Education and Culture, which was conceived by and operates under the

guidance and supervision of the distinguished Cypriot violinist and music pedagogue Professor Matheos Kariolou. The Programme aims at identifying children aged 3-10 with recognisable talent in music and providing them with high level instruction in stringed instruments with the assistance of a group of internationally renowned instructors.

In the short time span since the establishment of the Programme, the children who participate in the Cyprus Young Strings Soloists ensemble have impressed audiences with the exceptional quality of their performances and have already gained international recognition with appearances in some of the most famous concert halls in Europe (Vienna, Brussels, Moscow, Rome, Vatican).

In their first performance at the Axiothea Mansion, the Cyprus Young Strings Soloists will present a demanding programme with works by Marc-Antoine Charpentier, Georg Friedrich Handel, Antonio Vivaldi, Fritz Kreisler, Carl Böhm, Pablo de Sarasate, Astor Piazzolla, Henryk Wieniawski, Nikos Skalkottas, Franz Schubert and Nicolo Paganini.

Τὸ ἄσπρι πηθθαίνει μέσα μου, σαν το σπερί στο ρόδι.

Ἀγγελος Σικελιανός

Από την τέχνη του Ψαραντώνη

56

Τούτες οι τέχνες βρίσκονται σ' τση Φύσης το περβόλη

Ερωτόκριτος

Αντώνης Ξυλιούρης – Ψαραντώνης: κρητική λύρα, τραγούδι

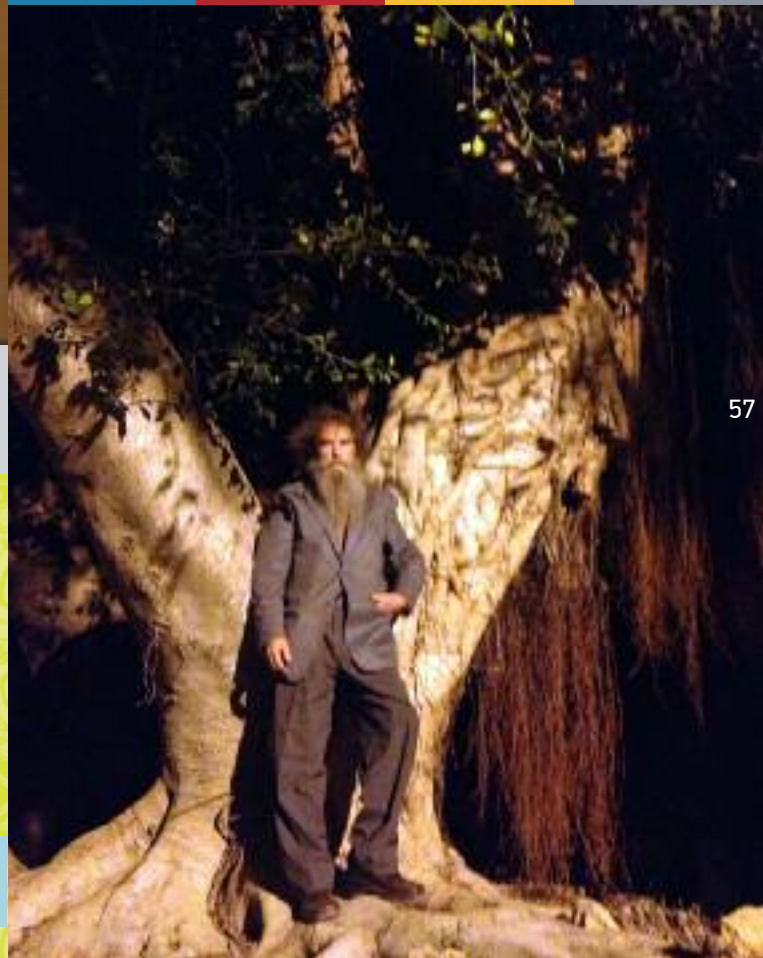
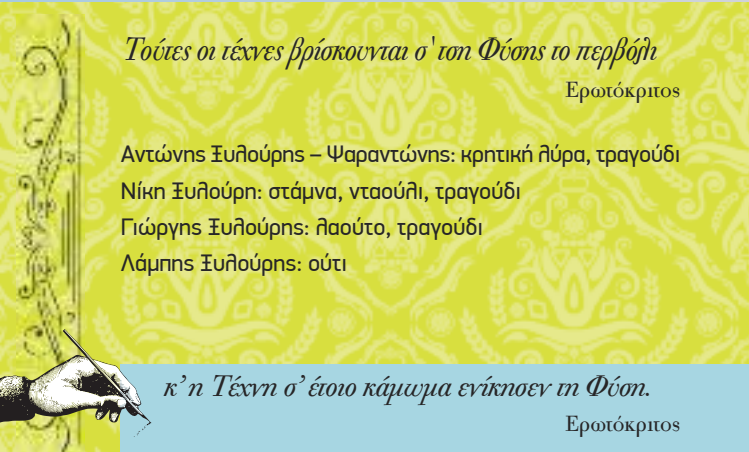
Νίκη Ξυλιούρη: στάμνα, νταούλι, τραγούδι

Γιώργης Ξυλιούρης: ησούτο, τραγούδι

Λάμπης Ξυλιούρης: ούτι

κ' η Τέχνη σ' έτοιμο κάμωμα ενίκησεν τη Φύση.

Ερωτόκριτος

57

Βαθύς γνώστης της παράδοσης μα και από τη φύση του απείθαρχος και αποκαλυπτικός, ο Αντώνης Ψυλλούρης – Ψαραντώνης έχει καθιερωθεί ως ένας ζωντανός θρύλος της μουσικής, έχοντας εμπλουτίσει την κρητική, τη μεσογειακή και την ευρωπαϊκή μουσική με ήχους ανεπανάληπτους, με μουσικές εξαισίες και ερμηνείες απαρομοιάστες και μοναδικές. Μέσα στη μουσική του, αλλά και μέσα στο λόγο του για τη μουσική, ζει η πανάρχαια μυθολογία της Κρήτης. Είτε μιλά για τον Δία, είτε για την κατασκευή της πρώτης λύρας από τον μυθικό βοσκό Χαντίπερα, είτε για τους Κουρήτες, είτε εκφράζει με τη λύρα του αυτό που αισθάνεται ως ζωντανό μύθο της πατρίδας του, ο Ψαραντώνης επικυρώνει, με τη φυσική παρουσία του και με την τέχνη του, τους πανάρχαιους μύθους της Κρήτης. Κι αυτό γιατί ζωντανεύει τους μύθους όχι μόνο με τη δεξιοτεχνία του, αλλά και με την πίστη του σε αυτούς, καθώς τους προσεγγίζει «με λογισμό και μ' όνειρο», πιστεύοντας στη σύγχρονη παρουσία και στην ενέργειά τους.

Στη μουσική του ακούσις άλλοτε τρεχούμενα νερά που κελαρύζουν, άλλοτε μοναχικά δέντρα που ανεμοδέρνονται, κι άλλοτε «τη βοή που εβγάνει η γης, ο αέρας και μουγκρίζει» όπως το είπε ο Κορνάρος. Κι ακόμη, είναι στιγμές που οι απότομες δοξαριές του σε σέρνουν έως την άκρη του γκρεμού, «εκεί που σμίγουν οι καιροί, εκεί που συναντιούνται».

Ο Ψαραντώνης είναι σήμερα καθιερωμένος διεθνώς. Ήδη από τη δεκαετία του 1980 τον είχαν ανακαλύψει ξένοι σημαντικοί μουσικοί και μελετητές της παγκόσμιας εθνική μουσικής και τον είχαν προσκαλέσει σε σημαντικά φεστιβάλ της Αγγλίας, της Αμερικής, της Αυστραλίας, της Γαλλίας, της Γερμανίας, της Ελβετίας, της Ολλανδίας, της Κύπρου και αλλού.

Πιο πρόσφατα και στη χρονιά που διανύουμε (2014), ο Ψαραντώνης αναμετρείται με υψηλής ποιότητας στίχους από την παγκόσμια ποίηση, ερμηνεύοντας σε μουσική του Χαϊντν Δημήτρη Αποστολάκη, ποίηση κορυφαίων ποιητών όπως ο Μπωντλαίρ, ο Πούσκιν, ο Ρίλκε, ο Λόρκα και ο Μπόρχες. Η Τέχνη, όπως μας το έχουν διδάξει αυτοί και άλλοι μεγάλοι δημιουργοί, είναι η έκφραση της καλλιτεχνικής μοναξιάς. Η προσωπική δηλαδή πορεία με βάση ένα καλλιτεχνικό όραμα που ο μεγάλος δημιουργός το υπηρετεί με πίστη και αφοσίωση διά βίου. Αυτού του τύπου η καλλιτεχνική μοναξιά έχει συντροφέψει τον Ψαραντώνη όλα αυτά τα χρόνια που πορεύεται το δύσκολο δρόμο της προσωπικής αναζήτησης στο πεδίο της ποιητικής μουσικής.

The Arts of Psarantonis

60

It is in Nature's garden alone that such arts can grow

Erotokritos

Antonis Xylouris – Psarantonis: Cretan lyre, vocals

Niki Xylouri: pitcher, drum, vocals

Giorgis Xylouris: lute, vocals

Lambis Xylouris: oud

Nektarios Kontoyiannis: lute

Ο έρως κι ο θάνατος ίδιο σπαθί βαστούνε.

Δημοτικό

Deeply versed in the musical traditions of his land, but also nonconformist and inquisitive by nature Antonis Xylouris – Psarantonis has established himself as a living legend of music, having enriched the Cretan, Mediterranean and European music with inimitable sounds, exquisite music and singular interpretations.

His music but also his thoughts on music, embody the ancient mythology of Crete. Either singing about Zeus or telling the story of how the mythical shepherd Hantiperas made the first lyre, or talking about Zeus' protectors, the Kourites, or expressing with his lyre the living myth of his native land, Psarantonis gives body and soul – with his physical presence and his art – to the ancient myths of Crete. He does so not only with his virtuosity, but also with his belief in those myths, which he approaches with heart and mind, convinced of their modern-day presence and their energy.

61

In Psarantonis' music one sometimes hears running waters that purl, other times the sound of lonely trees battered by the wind, or "the hum of the earth and the rumble of the wind", as Kornaros has put it. There are also occasions when his upright, abrupt hold of the fiddlestick drive you to the edge of the cliff "where times collide and meet".

Psarantonis has now gained international recognition. Already in the 1980s prominent foreign musicians and scholars of ethnic music globally had discovered his talent and had invited him to major festivals in Australia, England, France, Germany, Switzerland, the Netherlands, the United States, Cyprus and elsewhere.

Most recently, in 2014, Psarantonis measured up his musical genius against high poetry from across the world,

performing works by major poets such as Baudelaire, Pushkin, Rilke, Lorca and Borges, set to music by Dimitris Apostolakis from the Hainides. Art, as these and other great artists have taught us, is the fruit of artistic loneliness. It is the personal path towards an artistic vision, which every great artist follows with faith and devotion for life. Such artistic loneliness accompanies Psarantonis all these years as he treads the difficult path of his personal quest into quality music.

Καφέ Μπαλκάν

64

Αλέξανδρος Γαγάτσος: βιμπράφωνο
 Βασίλης Κομματάς: κλαρίνο
 Γλαύκος Κοντεμενιώτης: πιάνο
 Ιωάννης Βαφέας: τύμπανα
 Cahit Kutrafali: ηλεκτρικό μπάσο
 Μαρία Ψειροπούλου: τραγούδι

*Ηλεκτροποιημένα μάπα στο σεργιάνι
 η μουσική στα σφαιροιστήρια της αγάπης
 το πυροείχνημα του ήχου στη φωνή μου*

Νίκος Αλέξης Ασλάνογλου

65

Το «Καφέ Μπαλκάν» έχει ρίζες σε παλιότερες συνεργασίες και μακρινές φιλίες. Η σύλληψη της ιδέας και της μουσικής του σχήματος έγινε στη Θεσσαλονίκη τον χειμώνα του 2012 και απέκτησε μορφή σε ένα μουσικό αντάμωμα στην Αξιοθέα τον Σεπτέμβρη του 2013.

Μέσω του «Καφέ Μπαλκάν» ο Αλέξανδρος Γαγάτσος και ο Βασίλης Κομματάς σκιαγραφούν έναν κοινό τόπο καταγωγής και δύο διαφορετικά βιώματα, ενώ παρέα με τους συνεργάτες τους Ιωάννη Βαφέα και Γλαύκο Κοντεμενιώτη ακροβατούν μουσικά ανάμεσα στον παραδοσιακό και τον σύγχρονο ήχο, επιδιώκοντας να συνομιλήσουν σε μια γλώσσα προσωπική, μέσα από παραδοσιακές μελωδίες από τη Μεσόγειο και τη Χερσόνησο του Αίμου.

Μαζί τους για πρώτη φορά η Μαρία Ψειροπούλου στο τραγούδι και ο Cahit Kutrafali στο ηλεκτρικό μπάσο.

Η αναζήτηση της μουσικής ταυτότητας του σχήματος (ή καλύτερα η έκφραση της αναζήτησης αυτής), βασίζεται στον αυτοσχεδιασμό (τζαζ ή μη), την αποδόμηση και επανασύνθεση, ίσως, ρεμπέτικων τραγουδιών και σκοπών από την Ελλάδα, τη Βουλγαρία, τα Σκόπια και την Τουρκία.

Cafe Balkan

66

Alexander Gagatsis: vibraphone
 Vassilis Kommatas: clarinet
 Glafkos Kontemeniotis: piano
 Ioannis Vafeas: drums
 Cahit Kutrafali: bass guitar
 Maria Pseiropoulou: vocals

*Κάποτε συζητούσαμε πως τούτα εδώ που γράφω δεν είναι
 άλλο παρά εικόνες που κεντούν στο δέρμα τους φρεσκοκομμένοι
 ή περλαγίοι.*

Γιώργος Σεφέρης

Café Balkan has its roots in earlier collaborations and long-standing friendships. The idea for the band was conceived in Thessaloniki in the winter of 2012 and took shape at a reunion on stage at the Axiothea Mansion in September 2013.

67

Through Café Balkan, Alexander Gagatsis and Vassilis Kommatas build upon their common origin and different experiences, balancing between traditional and modern sound along with their collaborators Ioannis Vafeas and Glafkos Kontemeniotis in an effort to express themselves in a personal language through traditional melodies of the Mediterranean and the Balkan Peninsula.

The band is welcoming for the first time Maria Pseiropoulou on the vocals and Cahit Kutrafali on the bass guitar.

The band's quest for musical identity (or rather the outcome of this quest) is based on improvisation (jazz or other), on deconstruction and maybe reconstruction of rebetiko songs and melodies from Greece, Bulgaria, FYROM and Turkey.

Μουσικές στις άκρες του Ελληνισμού Λαογραφικός Όμιλος Λεμεσού

68

Με την αγάπη και τον σεβασμό προς την παράδοση που χαρακτηρίζουν την πολυετή δράση του, ο Λαογραφικός Όμιλος Λεμεσού παρουσιάζει φέτος μια βραδιά με χορούς και τραγούδια από την Κύπρο, τη Λέσβο, τη Μικρά Ασία και τη Θράκη.

Η βραδιά έχει ως αφηγήτρια την Κύπρο με ανδρικούς και γυναικείους καρσιλαμάδες και συρτούς, ζειμπέκικο και το χορό του δρεπανιού, καθώς και τραγούδια, ερωτικά δίστιχα και τα τσιαττίσματα.

*Όμως απ' τ' άβυσσο πιο πολύ με άγγιξε το άσμα
το Τραπεζούντιον με την παράξενή του γλώσσα
και με την σόπη των Γρακών των μακρινών εκείνων
που ίσως όλο πίστευαν που θα σωθούμε ακόμη.*

Κ. Π. Καβάφης

69

Επόμενος σταθμός ο Μεσότοπος της Λέσβου με δρομικά δίστιχα και αποκριάτικα τραγούδια, συρτά, ζειμπέκικα και απτάλικα. Στη συνέχεια χοροί και τραγούδια της Μικράς Ασίας με συρτούς, μπάλλους και τους χαρακτηριστικούς χορούς με τα κουτάλια.

Η βραδιά θα κλείσει με χορούς και τραγούδια της Θράκης και ειδικότερα του χωριού Ασβεστάδες του Νομού Έβρου. Χοροί συκαθιστοί, μπαϊτούσκα, ξέσυρτος, χασαπιά και ζωναράδικος - κουλουριαστός.

Μέσα απ' αυτή την περιδιάβαση στις Ακριτικές περιοχές του Ελληνισμού αναδεικνύονται οι σχέσεις και οι αλληλεπιδράσεις των διαφορετικών τοπικών παραδόσεων, τόσο στη μουσική και στους χορούς όσο και στις φορεσιές.

Συμμετέχουν παραδοσιακοί οργανοπαίκτες και ερμηνευτές από το χωριό Ασβεστάδες του Νομού Έβρου και την Κύπρο, καθώς και η χορευτική ομάδα του Λαογραφικού Ομίλου Λεμεσού.

Γενική επιμέλεια: Κωνσταντίνος Πρωτοπαπός

Music from the Outposts of Hellenism Limassol Folklore Society

70

71

With the love and respect for tradition that have characterised its activity over the years, the Limassol Folklore Society has prepared this year a performance featuring songs and dances from Cyprus, Lesbos, Asia Minor and Thrace.

*Το ριθόν ένε το ποιητόν, τούτ' εν η αρκογκιά μας
πάππου προοπάππου σιουν την γην, ζή εμείς
ζήαι τα παιδικιά μας.*

*ζή' αθ θέλίετε η Τζόπρου μας πάγε να ξαναθίσει
μέσα στο ριθόν το ποιητόν καθένας μας να ζήσει.*

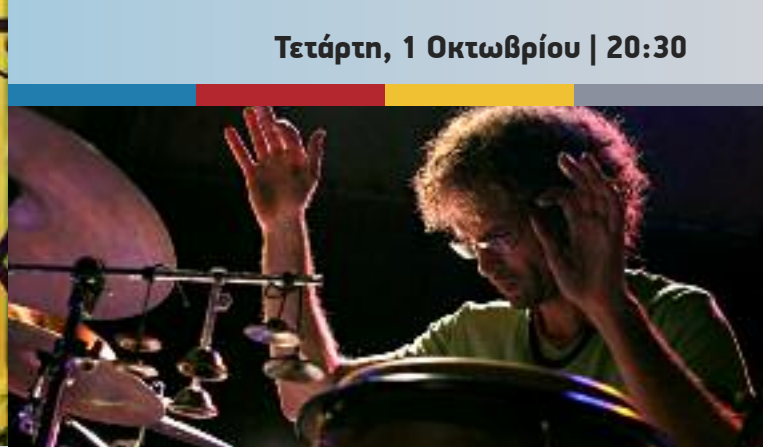
Μιχάλης Πασιαρδής

The journey begins in Cyprus with male and female dances, songs, erotic couplets and tsiattista, before continuing to the village of Messotopos on the island of Lesbos with characteristic folk poetry, carnival songs and traditional dances, and then further away to Asia Minor and Thrace, ending at the village of Asvestades in the Evros region.

With this tour around the outposts of Hellenism, the performance seeks to highlight the connection and cross-borrowing between different local traditions in music and dances but also in traditional costumes.

The performance features folklore music instrumentalists and performers from the village of Asvestades in the Evros region, as well as the Dance Ensemble of the Limassol Folklore Society.

Concept and realisation: Konstantinos Protopappas

72

Τα μυστικά τραγούδια Βάκια Σταύρου

Βάκια Σταύρου: φωνή, κιθάρα, συνθέσεις

Κάρλος Μπερνάντο: ενορχηστρώσεις, κιθάρα, ιρλανδικό μπουζούκι, viola da gamba, charango, melodica

Ινόρ Σοτολόγκο: κρουστά

Στέλιος Πίττας: βιοηλοντσέλλο, κιθάρα

Νύχτα γιομάτι θαύματα, νύχτα σπαρμένη μάγια!

Διονύσιος Σολωμός

Η καθιερωμένη πλέον τραγουδοποιός Βάκια Σταύρου παρουσιάζει ένα μέρος από την τελευταία της δισκογραφική δουλειά «ANEMÓESSA» που γράφτηκε και ηχογραφήθηκε εξολοκλήρου στο Παρίσι, αλλά και ολοκαίνουργιο υλικό από τον επερχόμενο δίσκο της «Μυστικά τραγούδια». Πρόκειται για τραγούδια μ' ένα ιδιαίτερα ακουστικό ήχο, με όργανα όπως το βιοηλοντσέλλο, οι ακουστικές κιθάρες, η viola da gamba, το charango, το ιρλανδικό μπουζούκι, τα κρουστά, τα οποία δημιουργούν ένα εξαιρετικά άμεσο «περιβάλλον», εν μέρει και λόγω των ενορχηστρώσεων του Βραζιλιάνου συνεργάτη της Βάκίας Σταύρου, Κάρλος Μπερνάντο, ενός μουσικού και ενορχηστρωτή multi-instrumentalist, αλλά και του ευρηματικού Ινόρ Σοτολόγκο, στα κρουστά.

Τραγούδια με προσωπικό χαρακτήρα στα οποία όμως ο καθένας μπορεί να ανιχνεύσει στιγμές και κομμάτια από τη δική του ζωή και εμπειρία. Καινούριο και παλιότερο υλικό με αναφορές πάντοτε και σε αγαπημένα κλασικά τραγούδια της ερμηνεύτριας (Χατζιδάκις, Antonio Carlos Jobim, Henri Salvador, Jacques Brel κ. ά.).

73

The Secret Songs Vakia Stavrou

74

Vakia Stavrou: vocals, guitar, compositions
 Carlos Bernardo: orchestrations, guitar, Irish bouzouki,
 viola da gamba, charango, melodica
 Inor Sotolongo: percussion
 Stelios Pittas: cello, guitar

Τζαι τα νερά τα τρεξιά μ' ἐκάμαν ανεράδαν.

Κυπριακό δημοτικό

The already established songwriter Vakia Stavrou presents a set of songs from her latest album “ANEMÓESSA”, written and recorded entirely in Paris, and new compositions from her upcoming album “Secret Songs” to be released in early 2015, after a series of concerts in the historic Lucernaire Theatre in Paris scheduled for October, November and December 2014. An exceptional selection of songs with a pronouncedly acoustic sound, accompanied by instruments such as cello, acoustic guitars, viola da gamba, charango, Irish bouzouki and percussion, which create a highly intimate atmosphere, partially owing to the orchestrations made by Vakia Stavrou’s Brazilian collaborator, Carlos Bernardo, musician, arranger and multi-instrumentalist, and the imaginative approach of Inor Sotolongo on the percussion.

Songs of a personal nature in which, however, anyone can identify moments and pieces of his own life and experiences. New and older compositions, coupled as always with Vakia’s favorite classic songs (Hadjidakis, Antonio Carlos Jobim, Henri Salvador, Jacques Brel, and others).

75

Χρονικό της Κύπρου του Λεόντιου Μαχαιρά Θεατρικό Εργαστήρι Πανεπιστημίου Κύπρου

76

Διασκευή-σκηνοθεσία: Μιχάλης Πιερίης
Μουσική: Αντώνης Ξυλούρης-Ψαραντώνης
Στίχοι τραγουδιών: Μιχάλης Πιερίης
Σύνθεση τραγουδιών: Ευαγόρας Καραγιώργης
Ενδυματολογική επιμέλεια: Χρίστος Λυσιώτης
Φωτισμοί: Γρηγόρης Παπαγεωργίου
Τεχνική υποστήριξη: Κυριάκος Κακουλίδης
Βοηθός σκηνοθέτης: Σταματία Λαουμτζή

Ότι λαλεί ο λόγος: «Το νερόν πάγει και ο άμιος μείνσκε». Τουτέστιν: ούροι οι ξένοι θέθλον πάγει και οι τοπικοί θέθλον μείνει

Λεόντιος Μαχαιράς

Με αφορμή την παρουσίασή της στο Λεβέντιο Δημοτικό Μουσείο και στο Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης (ΜΙΕΤ) στην Αθήνα, το Θ.Ε.ΠΑ.Κ. ανεβάζει ξανά την ιστορική παράστασή του, «Χρονικό της Κύπρου» του Λεόντιου Μαχαιρά, με την οποία ξεκίνησε η δράση του το 1998. Πρόκειται για την πρώτη και μέχρι στιγμής μοναδική δραματοποίηση του σημαντικότερου αφηγηματικού (και δυνάμει δραματικού) κειμένου της μεσαιωνικής και νεότερης κυπριακής γραμματείας «Εξήγησις της γλυκειάς χώρας Κύπρου, η οποία λέγεται Κρόνικα, τουτέστιν χρονικόν», η οποία προέκυψε ως αποτέλεσμα μακροχρόνιας φιλολογικής μελέτης του έργου του Μαχαιρά.

Βραβευμένη στο Φεστιβάλ Ιθάκης το 1998, η ιστορική αυτή παραγωγή του Θ.Ε.ΠΑ.Κ. έχει κάνει περισσότερες από 50 παραστάσεις στην Κύπρο, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (στο Μόναχο, στο Παρίσι, στο Λονδίνο, στη Βαρκελώνη).

Η κριτική πρόσληψη του έργου υπήρξε υπερθετική και η παράσταση χαρακτηρίστηκε «μείζον φιλολογικό και θεατρικό γεγονός» (Γιώργος Χατζηδάκης, εφ. «Η Καθημερινή», Αθήνα, 19 Ιουλίου 1998). Ενώ, πέρα από τις κριτικές στον ελληνικό και κυπριακό τύπο, τη σημασία της παράστασης για την ιστορική αυτογνωσία του λαού της Κύπρου, επισήμανε ο διακεκριμένος καθηγητής της μεσαιωνικής ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Cardiff της Ουαλίας, Peter W. Erbury (Journal of Medieval History, τόμ. 25, τχ. 1, 1999). Ακόμη, ο Καταλανός ελληνιστής Eusebi Ayensa i Prat, σε αναλυτική κριτική της παράστασης στο ισπανικό φιλολογικό περιοδικό Erytheia, Revista de Estudios Bizantinos y Neogriegos (τόμ. 20, Μαδρίτη, 1999), σημειώνει ανάμεσα σε άλλα ότι «η παράσταση αναδεικνύει ένα από τα πιο σημαντικά κείμενα της μεσαιωνικής κυπριακής γραμματείας και προδρομικού των κειμένων της κρητικής αναγέννησης».

77

Η δραματοποίηση του χειμένου φέρνει πιο κοντά στον κοινό άνθρωπο το Χρονικό, διατηρώντας την κάπως ιδιότυπη, αλλά όχι δυσνόητη, γλώσσα του, το ζωντανό ρυθμό του και έστω κατά έμμεσο τρόπο δίνει το διαχρονικό δράμα αυτού του λαού που «πολλούς αφέντες άλλαξε, δεν άλλαξε καρδιά». Η παράσταση ήταν ένα επίτευγμα του νεαρού φοιτητικού θεάτρου και ο καθηγητής Πιερής κινείται στ' ανάρια μιας παγκόσμιας φοιτητικής παράδοσης, που έδωσε μεγάλους συγγραφείς, σκηνοθέτες, ηθοποιούς. Κίνησε με εκπληκτικό τρόπο δεκαοκτώ τόσους φοιτητές, έβγαλε από μέσα τους τον καλύτερο υποκριτικό εαυτό τους και έδωσε μια παράσταση που συγκίνησε και προβλημάτισε.

Χριστάκης Γεωργίου, εφ. Ο Φιλελεύθερος,
Λευκωσία, 14 Ιουνίου 1998

Η έκπληξη, πραγματικό θεατρικό γεγονός για τα πολιτιστικά πράγματα του «Μεγάλου Κάστρου», ήταν η παράσταση του Πανεπιστημίου Κύπρου, με το έργο του Λεόντιου Μαχαίρα «Εξήγησις της γλυκείας χώρας Κύπρου». Μια παράσταση με ρυθμό, πάρα πολλές εικόνες και τολμηρούς ηθοποιούς. Μια ιστορική αναδρομή στη μεσαιωνική εξέλιξη της Κύπρου την εποχή των Λατίνων, των Τούρκων και των Σαρακηνών. Θέμα επίκαιρο, αφού το νησί ακόμη υποφέρει από αυτή την πολυεθνική υστεροβουλία των Ευρωπαίων, των Τούρκων και των σύγχρονων Σαρακηνών, που δεν μπορεί να είναι άλλοι από τους Αμερικανούς Πιλάτους και τους Άγγλους κακομαθημένους αποικιοκράτες της Μεσογείου. Αποκαθλιπτικό στοιχείο του έργου, η γλώσσα. 15ος αιώνας και η ελληνική παρά τις τόσες επιδράσεις από τους κατακτητές του νησιού προβάλλει δυναμική, λεπτομερής και περιγραφική, με ρίζες αρχαϊκές, συμπληρωμένες από το κυπριακό ιδίωμα προφοράς της.

Κώστας Αρβανιτάκης, εφ. Η Τόλη,
Ηράκλειο, 28 Ιουλίου 1998

Το θεατρικό Εργαστήρι Πανεπιστημίου Κύπρου προσέφερε στο Αναγεννησιακό μας φεστιβάλ μια ουσιαστική συμβολή με τη δραματική προσαρμογή του Χρονικού του Λεόντιου Μαχαιρά, Εξήγησις της γλυκειάς χώρας Κύπρου, που παρουσίασε στο θέατρο Ερωφίτη. Ουσιαστική συμβολή, γιατί αξιοποιήθηκε το έργο ενός καταπληκτικού χρονικογράφου θεατρικά, με τέτοιο τρόπο που και τους θεατές γοήτευσε και τη γλώσσα ανέδειξε την ιδιότητα του λαού της Κύπρου της εποχής εκείνης με τις τόσες επιρροές, σε όλο το γλωσσολογικό των Ελλήνων μεγαλείο και ταλέντο. Ουσιαστική συμβολή, γιατί κατέδειξε ότι η ελληνική αναγέννηση, δεν έφτασε τυχαία στο ύψος της Κρητικής θαυματουργίας, αλλά είχε προδρομικά φύτρα, που μπόρεσαν να δουν τον ήλιο μέσα από τις πιο δύσκολες περιστάσεις, ως συνέχεια των καταβολών του λαού μας, όπου οι συνθήκες του άφηναν περιθώρια να ξεδιπλώσει τα χαρίσματά του.

Κώστας Πετριδής, εφ. Ρεθυμιώτικα Νέα,
28 Ιουλίου 1998

Η σπονδυλωτή διασκευή του υλικού σε τριάντα εικόνες συνυπολογίζει τις αρετές αλλά και τις γλωσσικές ιδιοτυπίες του προικισμένου Μαχαιρά και τις μεταφέρει εξομαλυντικά, έτσι ώστε ο ακροατής παρά τις δυσχέρειες και να κατανοεί και να «αλληγριάζεται» [...] Η μετα-λαμπάδευση του ανθηρού λόγου που υπαγορεύεται από ένα αμιγώς «Πορευθέντες μαθητεύσατε...», πιστώνεται ακέραιη στους Κύπριους πνευματικούς αθλητές.

Γιάννης Βαρβέρης, εφ. Η Καθημερινή,
Αθήνα, 28 Μαΐου 2000

83

The Cyprus Chronicle by Leontios Machairas

Theatrical Workshop of the University of Cyprus

84

Adaptation and stage direction: Michalis Pieris
 Music: Antonis Xylouris-Psarantonis
 Song lyrics: Michalis Pieris
 Song composition: Evagoras Karagiorgis
 Set and props, costumes: Christos Lysiotis
 Lighting: Grigoris Papageorgiou
 Technical support: Kyriakos Kakoullis
 Assistant director: Stamatia Laoumtzi

*Επειδή τα πάντα διαβαίνουν και τα γνησοκούναι ζητούνται,
 ποητή πεθυμούν όλοι να γροικήσουν τα εδιάβησαν, και τις
 παλαιάς ιστορίας, ότι μανθάνουσαν τα πράγματα τα αδιάβησαν,
 και απ' εκείνα μανθάνουσαν και βλέπονται.*

Λεόντιος Μαχαιράς

On the occasion of its performance at the Leventis Municipal Museum and the National Bank of Greece Cultural Foundation (MIET) in Athens, the Theatrical Workshop of the University of Cyprus presents once again the historical production “The Cyprus Chronicle” by Leontios Machairas, which marked the beginning of THEPAK’s activity in 1998.

The play is the first and so far the only attempt to bring to stage the most important narrative (and potentially stage-worthy) work of Medieval and Modern Cypriot literature “Recital concerning the Sweet Land of Cyprus entitled Cronica, that is Chronicle”, which came as a result of an years-long research into the work of Machairas.

Awarded at the Ithaca Festival in 1998, this historical production has had more than 50 performances in Cyprus, in Greece and elsewhere (Munich, Paris, London, Barcelona).

The performance received high critical acclaim and was characterized as a “major philological and theatrical event” (Yorgos Hatzdakakis, Kathimerini, Athens, July 19, 1998). Apart from the positive critical reviews in the Cypriot and Greek press, the production was also praised internationally, while its significance for the awareness of the people of Cyprus of their history was emphasised by the distinguished Professor of Medieval History at the Cardiff University, Peter W. Erbury (Journal of Medieval History, vol. 25, issue I, 1999). In his analytical critical review, published in the Spanish philological journal Erytheia, Revista de Estudios Bizantinos y Neogriegos (vol. 20, Madrid, 1999), the Catalan Hellenist Eusebi Ayensa i Prat noted, among others, that “the production highlights one of the most important works of Medieval Cypriot literature, which precedes similar works of the Cretan Renaissance”.

85

Στέλλα Πιτσιλλή (1976–2006)

Συμπληρώνονται φέτος οκτώ χρόνια από τον αδόκητο θάνατο της Στέλλας Πιτσιλλή. Το Θεατρικό Εργαστήρι του Πανεπιστημίου Κύπρου υπενθυμίζει την παρουσία της φέρνοντας στη μνήμη της πανεπιστημιακής κοινότητας και του κοινού της Αξιοθέας την «τίμια μορφή» της διαμέσου αυτού του μικρού αφιερώματος, το οποίο στηρίζεται στην αναδημοσίευση ορισμένων φωτογραφιών από τις πρόβες και

86

τις παραστάσεις του «Χρονικού της Κύπρου» του Λεοντίου Μαχαιρά, με τις οποίες φωτίζονται πολλές σημαντικές πλευρές του σπουδαίου αυτού ανθρώπου και αποφοίτου του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Κάθε φορά που παίζεται επί σκηνής το «Χρονικό της Κύπρου», η ιδρυτική αυτή και σημαντική θεατρική παράσταση, το μυαλό όλων των μελών του Θ.Ε.ΠΑ.Κ., αλλά κι ενός μεγάλου μέρους του φιλότεχνου κοινού που παρακολουθεί ανελλιπώς εδώ και 17 χρόνια τη δράση του Θ.Ε.ΠΑ.Κ., πηγαίνει στη μορφή, αλλά και στο ήθος που εξέπεμπε η Στέλλα, η πρώτη διδάξασα τον κεντρικό γυναικείο ήρωα του έργου, τη θρυλική Ελεωνόρα της Αρραγωνίας, τη Ρήγαινα της Κύπρου επί μια δεκαετία (1359-1369 μ.Χ.).

Η Στέλλα Πιτσιλλή είναι διαρκώς παρούσα στην Αξιοθέα τόσο με τη μνημείωσή της στην «Αίθουσα Στέλλα Πιτσιλλή», όσο και με τη συχνή αναφορά σε αυτήν και στον ακέραιο χαρακτήρα της, αλλά κυρίως στο ήθος με το οποίο «ποιούσε» όχι μόνο το ρόλο μιας σημαντικής μορφής της ιστορίας της Κύπρου, αλλά και το ρόλο της ως εκπαιδευτικού και ως μητέρας.

87

Στο μικρό αυτό φωτογραφικό αφιέρωμα, η Στέλλα Πιτσιλλή εικονίζεται στο ρόλο της Ρήγαινας Ελεωνόρας, μαζί με την Ελένη Μαρπούρα και τη Στέλλα Μαλωτίδη στο ρόλο της Τζουάνας (παράστασεις 1998 και 2002 αντίστοιχα), τη Χριστιάνα Ροκόπου στο ρόλο της Βάγιας, τον Σταύρο Αροδίτη στο ρόλο του Ρήγα και τον Μιχάλη Μιχαήλ στο ρόλο του Κούντη τε Ρουχάς.

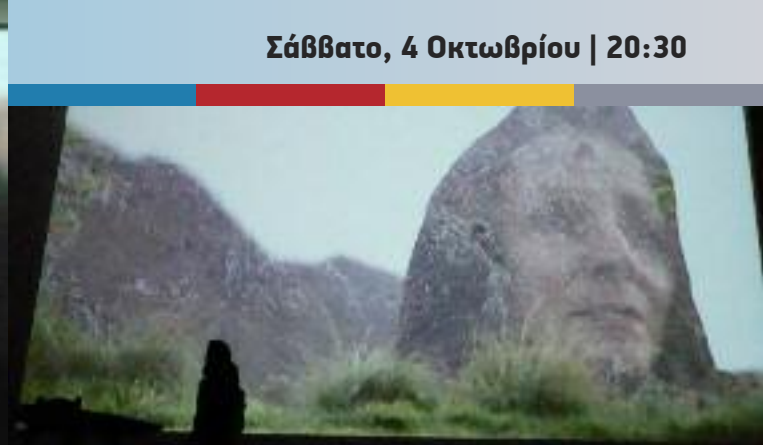

88

89

Γυναίκες που γίναν ένα με τη γη

90

Θεατρική προσαρμογή κειμένων – ερμηνεία:
Μαρινέλλα Βλαχάκη

Video παράστασης: Θοδωρής Παπαδοπούλης,
Γιάννης Κρητικός

Διασκευή δημοτικών τραγουδιών: Λεωνίδας Μαριδάκης

Φωνές: Λεωνίδας Μαριδάκης, Δανάη Μπότικ

*τα μέλη μου χωρίζου κι όψη αηλιάσω
κ' εις χίλια μέρη ο νους μου διασκορπάται,
σα να ζιμου βραδιασμένη σ' άγριο δάσο,*

Ερωφίλη

Η παράσταση «Γυναίκες που γίναν ένα με τη γη» αποτελείται από επτά λαϊκές αφηγήσεις γυναικών της Ηπείρου, οι οποίες αναφέρονται κυρίως στην περίοδο του 1940 και καταγράφηκαν από τη συγγραφέα Γεωργία Σκοπούλη («Αυτές που γίναν ένα με τη γη», εκδ. Δωδώνη 2008).

91

Γυναίκες της γης, σημαδεμένες από τα στοιχεία της φύσης, την ανέχεια, τον πόλεμο, τον εμφύλιο, την ξενιτιά και τη σκληρότητα των αντρών, μας μιλάνε για τη ζωή τους με λόγο απείριστο, αληθινό, για μιαν άλλη Ελλάδα που σχεδόν έχουμε ξεχάσει.

Οι αγράμματες αυτές γυναίκες, μας μεταφέρουν το βίωμά τους με αξιοπρέπεια και πίστη για τη ζωή. Αλλά κυρίως χωρίς εμπάθεια και μίσος. Αυτές οι γυναίκες έκαναν την πολύπαθη ζωή τους τραγούδι.

92

Women that Became One with the Earth

Theatrical adaptation, interpretation: Marinella Vlachaki

Video: Thodoris Papadoulakis, Giannis Kritikos

Adaptation of folksongs: Leonidas Maridakis

Vocals: Leonidas Maridakis, Danae Botik

Και με φως και με θάνατον ακαταπαύστως.

Ανδρέας Κάλβος

93

The performance “Women that Became One with the Earth” comprises seven popular narratives of women from Epirus, which refer mainly to the period around 1940 and have been recorded by the writer Georgia Skopouli (“Those Who Became One with the Earth”, Dodoni 2008).

Several rural women marked by the elements of nature, by poverty, war, civil war, exile, the cruelty of men, talk about their lives in a plain language, sincere and true, reviving a Greece that we have almost forgotten.

These illiterate women share their experiences with dignity and faith in life, but above all without bitterness and hatred, turning their troubled lives into a song.

94

Ένας Παράξενος Κόσμος CHEAP: Low Quality – High Fun

Ένα project του String Theory Ensemble με τους:
Αργύρη Μπακιριτζή: τραγούδι, αφήγηση
Σταυρούλα Παυλίκου: τραγούδι, φλάουτο
Μαρία Πλούμη: λασούτο
Γιώργο Πατεράκη: πιάνο

*Είμωνα κοιμισμένη αηλιά η καρδιά μου αγροπνούσε
είν' η φωνή του πορτογαλιτημένου μου
κίττιψε την πόρτα νά τον έρχεται πηδώνιας
πας τα βράχια όμοιος με καισίκι με ερισφάκι*

ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ, μπφ. Γιώργος Τσοουκαλάς

Τσάμικα δίπλα σε πολωνέζες του Σοπέν. Γιάννης Φλωρινιώτης δίπλα σε γιαπωνέζικα τραγούδια του '30. Σταμάτης Γονίδης και “Μεγιεμελέ” του Φίλιππου Νικολάου δίπλα σε τραγούδια των Χειμερινών Κοθυμβτών. “Μελισσούλα-Μελισσάκι” του Μπίγαλη δίπλα σε fados της Αιμιλίας Ροντρίγκεζ. Σονάτες του Domenico Scarlatti δίπλα στο “Τάκα-Τάκα” του Τέρη Χρυσού.

Πρόκειται για έναν αισθητικό Αρμαγεδδώνα ή για μια μουσική φάρσα; Για νεκρανάσταση μιας λαϊκο-πόη δευτεράντζας ή για μια ακόμη υπερβολή αλληγορική μουσικών ακροβατισμών; Ο καθένας μπορεί να το δει όπως θέλει. Πάντως, για το String Theory Ensemble είναι μια γενικότερη θέση απέναντι στον κόσμο που μας περιβάλλει: τον παίρνουμε ως δεδομένο και τον αντιλαμβανόμαστε ως έχει, ή έχουμε τη δύναμη να τον μεταστοιχειώσουμε σε κάτι τελείως διαφορετικό; Για την πρώτη περίπτωση δεν χρειάζεται να κάνουμε τίποτα, παρά να ακολουθήσουμε το συρμό. Τι οπλισμός όμως χρειάζεται για τη δεύτερη;

Όπως και να 'χει, για τη δημιουργία του παράξενου αυτού project, το String Theory Ensemble χρειάστηκε να χρησιμοποιήσει, εκτός από τον οίστρο, πολλή δεξιοτεχνία, πολλές μουσικές γνώσεις και πολλές ώρες εργασίας και προβών. Το μουσικό αυτό συγκρότημα θεωρεί πάντοτε πως είναι άξια προσοχής η μεθοδικότητα, η γνώση και η εργασία που κρύβεται πίσω από κάθε «αυθόρμητη» κωμική σκηνή των ταινιών του Τσάρλι Τσάπλιν.

95

A Strange World

CHEAP: Low Quality – High Fun

96

A project of the String Theory Ensemble featuring:
 Argyris Bakirtzis: vocals, narration
 Stavroula Pavlikou: vocals, flute
 Maria Ploumi: lute
 Giorgos Paterakis: piano

*Ω αργυρά πανσέληνος μετρίασε το φως σου
 εις νέφη κρύφου μελιανά διάθλου αμυρώσου
 να τραγουδήσω σκοτεινά τα βάσανα τα πάθη
 όσα ξεσκίζουν της πικράς καρδιάς μου τα βάρη*

Ιάκωβος Πιτσιμιός

97

Tsamiko songs next to Chopin's polonaises. Giannis Floriniotis next to Japanese songs of the 1930s. Stamatis Gonidis and Filippos Nikolaou's "Megiemele" next to Himerini Kolymvites' songs. Bigalis' "Melissoula-Melissaki" next to Amalia Rodriguez's songs. Domenico Scarlatti's sonatas next to Teris Chrysos' "Taka-Taka".

Is this an aesthetic Armageddon or a musical farce? A re-animation of second-rate pop-folk or yet another wayward musical acrobatic extravaganza? Everyone can see it as they want.

For the String Theory Ensemble, however, it is a general stance toward the world around us: do we take it for granted and try to cope with it as it is, or do we have the power to change it into something completely different? In the first case, we need to do nothing but follow the stream. But what weapons do we need in the second case?

In any case, apart from inspiration, it took the String Theory Ensemble a lot of skill, a lot of musical knowledge and many hours of work and rehearsals to create this strange project. It is this band's belief that the meticulousness, knowledge and work behind every "spontaneous" comic scene in a Charlie Chaplin movie always deserve to be taken into consideration.

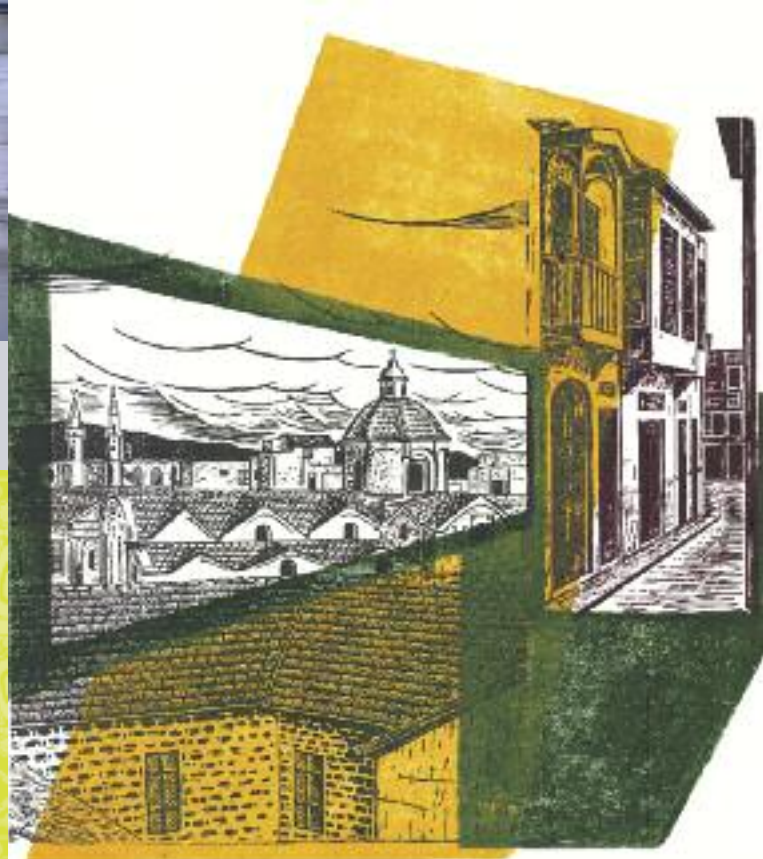

Εικαστική Δράση Print Act

98

Πρόκειται για μια πρωτοποριακή συνεργασία χαρακτών, μελών της εταιρείας «Κύπριοι Χαρακτές» (Κ.Χ.), με καλλιτέχνες, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στους τομείς της μουσικής, του θεάτρου και του χορού, για τη συν-δημιουργία ενός εικαστικού δρώμενου.

Κάτω από το κοινό θέμα «Λευκωσία», ποιήματα Κυπρίων λογοτεχνών λειτούργησαν ως οδηγός και πηγή έμπνευσης για τους χαρακτές, οι οποίοι πειραματιζόμενοι δημιούργησαν ποικίλες μορφές εκτύπωσης – αυτόνομα χαρακτηριστικά έργα, με βάση τα οποία ηθοποιοί, σκηνοθέτες, χορογράφοι και συνθέτες αναπτύσσουν στη συνέχεια το κοινό θέμα μέσω της τέχνης τους, ολοκληρώνοντας το δρώμενο με μια παράσταση.

Print Act Art Performance

100

A ground-breaking partnership between engravers, members of the Cypriot Printmakers Company, and artists working in music, theatre and dance for the co-creation of a visual performance.

Under the common theme "Nicosia", works by Cypriot poets served as a guide and inspiration for the printmakers who experimented in creating various engravings, based on which actors, a director, a choreographer and a musician then developed further the common theme through their art, turning the print act into a performance.

Τη χάραξη φρόντισε τεχνικά να γίνει.

Κ. Π. Καβάφης

«Έρως ανίκατε μάχαν»

Χρήστος Πήττας

Κύκλος τραγουδιών σε ερωτική ποίηση από τη Σαφώς στον Κορνάρο

Ερμηνεύουν:

Μαργαρίτα Συγγενιώτου – μετζοσοπράνο

Παντελής Σταματέλος – βιολή

Αντώνης Χατζηνικολάου – κιθάρα

*Εμίσησα ἔκ την Κύπρον για να οβήσει
τ' αφοιόμενον σταμπρόν που μ' εμπυρίζεν
ήρτα ἔπου την Ανατολήν στην Δύσην,
να πάψη το σταμπρόν που με φιλοζίξεν*

Ρίμες Αγάπης

Μια συναυλία του Χρήστου Πήττα, στηριγμένη σε παλαιότερη και νέα δουλειά του, η οποία παρουσιάστηκε με μεγάλη επιτυχία στη Βρετανία. Επιλεγμένη ελληνική ποίηση στο πρωτότυπο από τη Σαφώς, τον Σοφοκλή και τον Ευριπίδη, έως τον Κορνάρο και τον Χορτάση. Συμπεριλαμβάνει επίσης μια επιλογή πετράρχικων ποιημάτων από τα Κυπριακά Ερωτικά του 16ου αιώνα, τις γνωστές «Ρίμες Αγάπης» από χειρόγραφο που φυλάσσεται στη Μαρκεζινή Βιβλιοθήκη της Βενετίας.

Χρήστος Πήττας

Ο Χρήστος Πήττας γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια με καταγωγή από την Κύπρο. Μεγάλωσε στην Λευκωσία όπου και άρχισε τις μουσικές του σπουδές.

Σε ηλικία 16 χρονών αποφοίτησε από το Εθνικό Ωδείο Κύπρου και την ίδια χρονιά (1961) ηχογράφησε στο ΡΙΚ τα πρώτα μουσικά του έργα, έναν κύκλο τραγουδιών για βαρύτονο και πιάνο, σε ποίηση Παλαμά, Δροσίνη, Λιπέρτη και Πασιαρδή.

Στο Λονδίνο όπου μετέβη για περαιτέρω μουσικές σπουδές, το Drama Department του BBC τού ανέθεσε να συνθέσει τη μουσική για δύο θεατρικές του παραγωγές, τη *Σαμία* του Μενάνδρου και την *Ηλέκτρα* του Σοφοκλή. Στα χρόνια που ακολούθησαν το θέατρο αποτέλεσε σταθερό μέρος της μουσικής του δημιουργίας μέσα από δεκάδες θεατρικές παραγωγές.

Στην Αγγλία οι περισσότερες θεατρικές του συνθέσεις έγιναν με ανάθεση από το Drama Department του BBC, ενώ στην Ελλάδα και την Κύπρο από τα κρατικά θέατρα και από θεατρικές ομάδες και οργανισμούς όπως οι Δεσμοί, το Λαϊκό Πειραματικό Θέατρο και το ΘΕ.ΠΑ.Κ.

Η γόνιμη μουσική του σχέση με το θέατρο τον οδήγησε και σε άλλους δημιουργικούς προβληματισμούς που κατέληξαν σε πρωτογενείς μουσικές συνθέσεις με σκηνική διάσταση. Σταθμός σ' αυτή την εξέλιξη ήταν η χοροδραματική πράξη *Είδωλα*, για ορχήστρα, χορευτές και σόλο κρουστά. (Λονδίνο 1984, Queen Elizabeth Hall).

Ακολούθησε μια σειρά από σκηνικά-μουσικά του έργα, όπως η *Ανοιξη*, η *Σύβιλλα*, η *Αντιγόνη* και το *Heli-Om*.

Πέρα από τη σκηνική του μουσική ο Χρήστος Πήττας έχει επίσης συνθέσει τέσσερεις ποιητικές συμφωνίες για ορχήστρα, χορωδία και φωνητικούς σολίστ (*Χαμάθεν*, *Lumen Tristis*, *Rime d'Amore* και *1973*) όπως και μεγάλο αριθμό συνθέσεων για μικρότερα σύνολα, φωνητικούς και οργανικούς σολίστες.

Οι περισσότερες συνθέσεις του έχουν παρουσιαστεί από ορχήστρες και σολιστικά ensemble όπως: the London Chamber Orchestra, the New London Soloists, the BBC Singers, the National Symphony Orchestra of Britain, the New York North & South Ensemble, η Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, η Κρατική Ορχήστρα Κύπρου, η Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα και Χορωδία της ΕΡΤ.

Το 2003 του απονεμήθηκε το βραβείο «Μελίνα Μερκούρη» του Θ.Ο.Κ. για τη μουσική του στο έργο *Φοίνισσες* του Ευριπίδη (μετάφραση Μιχάλη Πιερή, σκηνοθεσία Νίκου Χαραλάμπους, Θ.Ο.Κ., 2002). Το 2005 έγραψε τη μουσική για τα χορικά και τα τραγούδια στην παράσταση του Θ.Ε.ΠΑ.Κ. *Ερωτόκριτος*.

“Love unconquered in Battle”

Christos Pittas

105

A song cycle based on erotic poetry from Sappho to Kornaros

Performed by:

Margarita Syggeniotou – mezzosoprano

Pantelis Stamatelos – violin

Antonis Hatzinikolaou – guitar

*Και θέλοντας να πουν ποηλιά, τα σίγη δε μπορούν
το στόμα τως εώπαινε, με την καρδιά μηλόσι.*

Ερωτόκριτος

An original song cycle by Christos Pittas, featuring older and new compositions, which were presented with great success in Britain and in Greece. Original Greek poetry by Sappho, Sophocles, Euripides, Kornaros and Chortatsis, among others, coupled with a selection of Petrarchan 16th-century Cypriot love poems from the so-called *Rime d'Amore* manuscript found and kept at the Marciana Library in Venice.

Christos Pittas

Christos Pittas was born in Alexandria in a family originating from Cyprus. He was raised in Nicosia where he began to study music. At the age of 16 he graduated from the National Conservatory of Cyprus and in the same year (1961) recorded his first compositions for CYBC – a cycle of songs for baritone and piano, based on poetry by Palamas, Drosinis, Lipertis and Pashardis.

In London, where he went to continue his studies in music, the BBC Drama Department commissioned him to compose the music for two theatrical productions, Menander's "Samia" and Sophocles' "Electra". In the years that followed, drama became a steady part of his creative endeavours with music for dozens of theatre productions. In England, most of his compositions for the theatre were commissioned by the BBC Drama Department, while in Greece and in Cyprus – by the national theatres or by other theatre companies and institutions such as Desmoi, Popular Experimental Theatre and THEPAK.

His productive relationship with the theatre as a composer, took him into other creative paths, which led to the creation of original music compositions worthy for the stage.

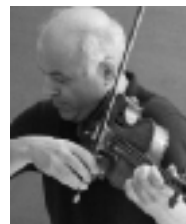
A milestone along this path was the Choreo-Dramatic Music

Act *Idola* for orchestra, dancers and solo percussion (London 1984, Queen Elisabeth Hall), which was followed by a series of dramatic compositions such as *Spring*, *Sibylla*, *Antigone*, *Heli-Om*.

In addition to his "staged music", Christos Pittas has also composed four Poetic Symphonies for orchestra, choir and vocal soloists (*Hamathen*, *Lumen Tristis*, *Rime d'Amore* and 1973), as well as a large number of compositions for smaller ensembles and vocal and instrumental soloists.

Most of Christos Pittas' compositions have been performed by orchestras and ensembles such as: the London Chamber Orchestra, the New London Soloists, the BBC Singers, the National Symphony Orchestra of Britain, the New York North & South Ensemble, the Athens State Orchestra, the Cyprus State Orchestra, the ERT National Symphony Orchestra and Chorus.

In 2003 he was awarded the Melina Mercouri Prize for his music for the play *Phoenician Women* by Euripides (translated by Michalis Pieris, directed by Nikos Charalambous, THOK, 2002), while in 2005, he composed the music for the choruses and songs of THEPAK's production of *Erotokritos*.

108 Το Άσμα του Γιοφουριού

Θεατρικό Εργαστήρι Πανεπιστημίου Κύπρου

Με αφορμή την επικείμενη συμμετοχή του στο Μεσαιωνικό Φεστιβάλ της Αγίας Νάπας, το Θ.Ε.ΠΑ.Κ. παρουσιάζει για ακόμα μία φορά την επιτυχημένη του παράσταση «Το Άσμα του Γιοφουριού», η οποία εδώ και 11 χρόνια κρατά αμείωτο το ενδιαφέρον του θεατρόφιλου κοινού.

Η μουσική της παράστασης εκτελείται ζωντανά από τον συνθέτη Ευαγόρα Καραγιώργη (πλάουτο) και τους μουσικούς Αντρέας Χριστοδούλου (βιολί), Χριστιάνα Αντωνουδιού (κλαρίνο) και Γιάννης Σούλης (νταούλι).

*Α δεν στοιχειώσετε άνθρωπον, γιοφύριν' εν στερώνει
 ζΐαι μη στοιχειώσετε ορφανό, μη ξένο, μη διαβάτην,
 παρά του πρωτομάστορα την όμορφη γυναίκα.
 πού ρχεται αργά τ' αποταχύ, ζΐαι πάρωρα το γόμα.*

Δημοτικό

Διασκευή, σκηνοθεσία: Μιχάλης Πιερίς

Μουσική: Ευαγόρας Καραγιώργης

Σκηνικά, κουστούμια: Χρίστος Λυσιώτης

Κατασκευή ενδυμάτων: Μαρίνα Κλεάνθους

Κινησιολογία: Μιχάλης Πιερίς

Επιμέλεια κίνησης: Αριάννα Οικονόμου

Φωτισμοί: Γιώργος Κουκουμάς

Χειρισμός φωτισμού, τεχνική υποστήριξη: Κυριάκος Κακουλλής

Υπεύθυνη παραγωγής, βοηθός σκηνοθέτης: Σταματία Λαουμιτζή

109 Πρόκειται για μια δραματική διασκευή στηριγμένη στις πιο εκφραστικές παραλλαγές του γνωστού ελληνικού δημοτικού τραγουδιού «Το Γιοφύρι της Άρτας» από την Κύπρο, τον Πόντο, την Κρήτη και την Ηπειρωτική Ελλάδα. Κάτι παραπάνω από ένα απολαυστικό θεατρικό δρώμενο, η παράσταση αποτελεί γόνιμη εκπαιδευτική εμπειρία, αφού δίνει την ευκαιρία σε μαθητές, φοιτητές και εκπαιδευτικούς να έλθουν σε επαφή με κρίσιμους προβληματισμούς που προκύπτουν από τη μελέτη του δημοτικού τραγουδιού, όπως οι διάφορες παραλλαγές του ίδιου θέματος, καθώς και ζητήματα που άπτονται της ιστορικής, κοινωνικής και ιδεολογικής προοπτικής που διανοίγει η δημιουργική προσέγγιση των δημοτικών μας τραγουδιών. Παράλληλα, παρέχεται στον θεατή η δυνατότητα να παρακολουθήσει μια νεότερη σκηνική ερμηνεία του δημοτικού μας τραγουδιού μέσα στα συμφραζόμενα, τις αναζητήσεις και τις συλλογικές απορίες, της δικής μας εποχής.

Η παράσταση του Θ.Ε.ΠΑ.Κ. «Το Άσμα του Γιοφυριού», είναι υφασμένη –ο ήχος του αργαλειού υποστηρίζει το βηματισμό της παράστασης, όπως οι χτύποι της καρδιάς το βηματισμό του ατόμου– με απείρητη λιτότητα και ελεγειακό τόνο, με ζωγραφική εικονοποιία όπως τα ζωντανά ταμπλώ της εικαστικής, με το αγαπητικό εκείνο πνεύμα της ομάδας που μας πάει στην αλήθεια και την καθαρότητα της πρωτογενούς όρασης του κόσμου και της εννοιατικής πρόσληψης και απόδοσής του σε μορφές Τέχνης. [...] Στα μάτια του θεατή καθώς κυλούσε η παράσταση με τα είκοσι αγόρια και κορίτσια του Πανεπιστημίου Κύπρου να την υπηρετούν με έλλογο διονυσιακό μένος, παρήλαυσε αυτούσιος ο σταυρωμένος κόσμος της Κύπρου, «ο κόσμος του Ομήρου» κατά τον ποιητή.

Ζήνων Ζαννέτος, εφ. Κρητική Επιθεώρηση,
Ρέθυμνο, 28 Αυγούστου 2004

110

Το τραγούδι και μαζί του ο χρόνος στην παράσταση δεν κινούνται σε ευθεία γραμμή, αλλά όπως στην αρχαία μυθική αντίληψη μοιάζουν με το ουράνιο στερέωμα όπου τα γεγονότα δεν διαδέχονται το ένα το άλλο, αλλά συνυπάρχουν όπως οι αστερισμοί. Το δεύτερο στοιχείο του προλόγου –ο ήχος του αργαλειού– εμβάζει το συμβολισμό της ύφανσης, από αρχαιοτάτων χρόνων στενά συνδεδεμένο με την ιδέα της μοίρας, λειτουργεί όμως και ως σκηνοθετική δήλωση για τον ρυθμό και την τεχνική που έχουν επιλεγεί για την παράσταση. Ο επίμονος ρυθμικός ήχος και η παράλληλη αργή (στα όρια της ακινησίας) κίνηση του χορού λειτουργούν ως θάλαμος αποσυμπίεσης από τη ρηχή υπερκρηνητικότητα της σύγχρονης σκέψης και μετά απ' αυτό ευκολότερα βυθιζόμαστε στα βαθιά και σκοτεινά νερά του κειμένου. [...] Οι αρχαίες καταβολές των δημοτικών τραγουδιών επιτρέπουν στα κείμενά τους να λειτουργούν ως κανάλια επικοινωνίας με τα βάθη του συλλογικού υποσυνειδήτου, εκεί που τα υπόγεια νερά των εθνικών πολιτισμών ενώνονται σ' έναν πανανθρώπινο Ωκεανό αρχέτυπων.

Ο Φόβος κατοικεί εκεί (θυμάστε τη γυναίκα του Πρωτομάστορα που βρίσκεται στην καμάρα του γιοφυριού το χέρι ή το στόμα του Δράκου) και ακόμη η ιδέα του παντοτινού χρέους που η ανθρωπότητα οφείλει στο αρχικό σκοτάδι από το οποίο βγήκε, ενός χρέους που ξοφλιέται με το αίμα των ανθρωποθυσιών. Η παραγωγή του Θ.Ε.ΠΑ.Κ. μας έφερε σε επαφή με πράγματα που αξίζουν.

Νόνα Μολέσκη, εφ. Ο Φιλέλεύθερος,
Λευκωσία, 21 Ιουλίου 2003

Αγία Πετρούπολη, Θέατρο «Λευκή Αίθουσα», 2013.

Κατάνια, Palazzo della Cultura, 2010.

Αμβούργο, Θέατρο Sprechwerk, 2011.

The Ballad of the Bridge

Theatrical Workshop of the University of Cyprus

Adaptation, stage direction: Michalis Pieris

Music: Evagoras Karageorgis

Set and props: Christos Lysiotis

Costumes: Marina Kleanthous

Choreography: Michalis Pieris

Kinesiology: Arianna Ikonomidou

Lighting: Yorgos Koukoumas

Production manager, assistant director: Stamatia Laoumtzi

*Τρεις αερφαές ήμασταν, εἶναι οἱ τρεῖς μες στα γιοφύρκα.
 Ἡ πρώτη εἶναι ἡ μαεθλιότερη σὺν Τρίκας το γιοφύρην,
 ἡ δεύτερη, μανούρλις μου, σὺ Ἀφράν το γιοφύρην,
 εἶναι ἡ τρίτη ἡ μισοότερη, σὺν Ἄριαν το γιοφύρην.*

Λημοτικό

On the occasion of its upcoming participation at the Agia Napa Medieval Festival, THEPAK will give one performance of its successful production “The Ballad of the Bridge”, which has been provoking the interest of the audience for 11 years now.

The play is a stage adaptation of some of the most expressive versions of the famous Greek folk ballad “The Bridge at Arta” as preserved in Cyprus, Pontus, Crete, and Epirotic Greece. More than just an enjoyable theatrical event, the performance constitutes a truly productive educational experience, since it gives students and educators the opportunity to come across some essential issues in the research of verbal folklore, such as the different approaches to and interpretations of a given theme, as well as the historical and ideological perspectives that open up as a result of the creative approach to demotic songs. At the same time, the performance offers an innovative stage interpretation of traditional folklore that takes into consideration the context, pursuits and collective dilemmas of modern times.

The music of the play is performed live on stage by the composer Evagoras Karagiorgis (lute) and the musicians Antreas Christodoulou (violin), Xristiana Antonoudiou (clarinet) and Yannis Soulos (drum).

Από την παράσταση του «Γιοφριού»
στο αίθριο του Μ.Ι.Ε.Τ. (Ιούλιος 2002).
Στους θεατές διακρίνονται ο καθηγητής
Γρηγόρης Σηφάκης και η σύζυγός του
Νέλλη και ο ποιητής Τίτος Πατρίκιος.

Σ12

Σάββατο 6 Σεπτεμβρίου
Κοντσέρτο για έγχορδα και
πιάνο

Σ16

Τρίτη 9 Σεπτεμβρίου
Λυσιστράτη
Θ.Ε.ΠΑ.Κ

Σ52

Πέμπτη 25 Σεπτεμβρίου
Cyprus Young Strings
Soloists

Σ56

Παρασκευή 26 Σεπτεμβρίου
Από την τέχνη του Ψαραντώνη

Σ30

Παρασκευή 12 Σεπτεμβρίου
Φαντασία
Mark Eliyah

Σ34

Κυριακή 14 Σεπτεμβρίου
Σπουδή στον «θεατρικό» Καβάφη
Θ.Ε.ΠΑ.Κ

Σ64

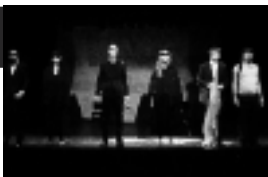
Σάββατο 27 Σεπτεμβρίου
Καφέ Μπαϊκάν

Σ68

Κυριακή 28 Σεπτεμβρίου
...στις άκρες του Ελληνισμού
Λαογραφικός Όμιλος Λεμεσού

Σ44

Δευτέρα 15 Σεπτεμβρίου
Περιμένοντας τους
Βαρβάρους
Les Hypocrites

Σ48

Τρί. 23 & Τετ. 24 Σεπτεμβρίου
Της γυναίκας η καρδιά...
Ποιητιστικό Εργαστήρι
Αγίων Ομολογητών

Σ72

Τετάρτη 1 Οκτωβρίου
Τα μυστικά τραγούδια
Βάκια Σταύρου

Σ76

Παρασκευή 3 Οκτωβρίου
Χρονικό της Κύπρου
Θ.Ε.ΠΑ.Κ

Σ90

Σάββατο 4 Οκτωβρίου
Γυναίκες που γίναν ένα με τη γη

Σ94

Δευτέρα 6 Οκτωβρίου
Ένας Παράξενος Κόσμος
CHEAP: Low Quality – High Fun

Σ98

Πέμπτη 9 Οκτωβρίου
Εικαστική Δράση Print Act

Σ102

Σάββατο 11 Οκτωβρίου
«Έρως ανίκατε μάχαν»
Χρήστος Πίττας

Σ108

Κυριακή 12 Οκτωβρίου
Το Άσμα του Γιοφρυίου
Θ.Ε.ΠΑ.Κ

Όλες οι παραστάσεις αρχίζουν
στις 20:30.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ Θ.Ε.ΠΑ.Κ.

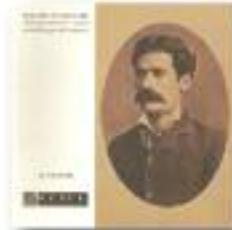
Χρονικό της Κύπρου
του Λεόντιου Μαχαιρά,
Θ.Ε.ΠΑ.Κ. 1998

Ο Φιάκος,
Δ. Κ. Μιατζή,
Θ.Ε.ΠΑ.Κ. 1999

Αριστοφάνους Λυσιστράτη
του Κίσητα Μόντη,
Θ.Ε.ΠΑ.Κ. 2000

Ρωμιοσύνη
του Βασίλη Μιχαηλίδη,
Θ.Ε.ΠΑ.Κ. 2001

Το Άσμα του Γιοφρυίου,
Θ.Ε.ΠΑ.Κ. 2003

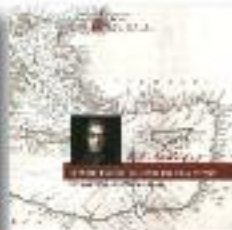
Έρωτοκρίτος
του Βασίλη Καραβάνη,
Θ.Ε.ΠΑ.Κ. 2005

Έρωτοκρίτος
di Vincenzo Capriano,
Θ.Ε.ΠΑ.Κ. 2010

Άγελης Ακρίτας,
Θ.Ε.ΠΑ.Κ. 2011

Σλουδή στον θεατρικό
Καθόρη
Θ.Ε.ΠΑ.Κ. 2013

Πληροφορίες και κρατήσεις
Δευτέρα με Παρασκευή 9.30 – 13.30

For information and reservations
Monday to Friday 9.30 – 13.30

☎ 22894531-2

Διευθυντής Πολιτιστικού Κέντρου: Μιχάλης Πιερής
Υπεύθυνη Παραγωγής Θ.Ε.ΠΑ.Κ.: Σταματία Λαουμτζή
Πολιτιστική Λειτουργός: Ιρένα Αλέξιεβα
Γραφιστικά: Γιάννος Χριστοφόρου
Γραμματειακή Υποστήριξη: Χαρά Καϊάφα
Τεχνική Υποστήριξη: Κυριάκος Κακουλλής

Cultural Centre Director: Michalis Pieris
Production Manager THEPAK: Stamatia Laoumtzi
Cultural Affairs Officer: Irena Alexieva
Graphic Design: Yiannos Christoforou
Administrative Support: Chara Kaiafa
Technical Support: Kyriakos Kakoullis

Διοργανωτής/Organiser

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
UNIVERSITY OF CYPRUS

Χορηγός/Sponsor

Χορηγός Επικοινωνίας/Media Sponsor

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Δευτέρα – Παρασκευή 9.30 – 13.30

Tel. 22894531-2

Email: culture@ucy.ac.cy

INFORMATION

Monday – Friday 9.30 – 13.30

Tel. 22894531-2

Email: culture@ucy.ac.cy